

ZOZI KILISI AYUKELE'N MO ZUAN HELELI'N

M'ɔ wɔ nun'n

Zozi bɔfɔɛ Zuan a hele kalata ehi ɔ'a nwan asɔnɔn nsu wɔ Azi mân nun anun (ɛnɛ bɛ fele lika sɔ'n Tuluki mân). Mele sɔ'n, anun *Lɔmɔn mgbain'n-mɔ le kele asɔnɔn mma'n-mɔ ahɔlɔwa. Bɛ hyili Zuan muonun bɛ non yí hɔli lika kɔn bɛ tɔli yí fiadi. Lika sɔ'n, ɔ wɔ asue afian, bɛ fele yí Patimɔsu. Ebele yê yé Mɔn Zozi yili yí nwɔn elalie nun heleli Zuan ɔ. Ɔ hanlin heleli yí ke ɔ héle mɔ ɔ'a nwun yí'n. Kalata ehi anun ejɔle'n y'ɔ le ke ɔ le tɔ asɔnɔn mma'n-mɔ ati akunnun asɔ ke ɔ ngɔ hye man, Zozi fi nyanmiansu ɔ 'ba sa ba ɔ de yí menian'n-mɔ ati yê like biala m'ɔ nun yí belemgbin mân'n nze nvata man'n, ɔ 'bɔ yí bɔsu.

Kalata nun ati m'ɔ li mɔa nun anun, Zuan le kan ke ɔ kpɔnlin yɔli mɔ yé Mɔn Zozi yili yí nwɔn heleli yí'n. Ehi anzin, Zuan a hye yí kalata nun anun tile mgbili mgbili nsu. Eɛɛ ɔ'a hye tile kpili kɔsu kɔn biala anun nsu. E 'nwun tile mgbili nsu'n-mɔ:

1. Kalata nsu'n mɔ bɛ heleli nwanlin Azi mân nun anun asɔnɔn'n-mɔ'n (yí ti 2-3)
2. Kalata nun asu nzɔle nsu'n (yí ti 4-8.6)
3. Kɔnɔti nsu'n (yí ti 8.7-11.19)
4. Nzɔle mgbili nsu'n (yí ti 12-15)
5. Nyanmian sikpe kangɔ nsu'n (yí ti 16)
6. Babilɔnɔn anwɔn ejɔle kpɔle nsu'n (17-19.10)
7. Elalie kasian nsu'n m'ɔ tɔ de mân nun ayuelie'n, ɔ nun Zoluzalemɔn fɔfɔle'n (19.11-22.5)

Kalata nun agualie nun, Zozi a bə anəhoba. Yí nwan: “Mín 'ba kikaala!” Yí asənun mma'n-mə nwan: “Yé Mín Zozi, bala!”

Ké ə kpɪnlɪn yɔli mə Zvan heleli ayikele kalata ehi'n

¹ Ninnge mə be ngə hye man fí nán b'a a'n, bé nwɔn ejəle yê be le kan wə kalata ehi anun ə. Nyanmian Kpili yɪ ninnge sɔ'n-mə heleli Zozi Kilisi ke yí kɔsɔ ə yí héle yí ngɔa'n-mə. Kilisi sɔanlɪn yí bəfɔe'n m'ə fi nyanmiansɔ'n maan ə walɪ yɪ ninnge sɔ'n-mə heleli yí akɔa Zvan. ² Zvan kɔsɔ a han yí kɔalaa m'ə nwunlɪn yí'n. Nyanmian Kpili muonun ejəle m'ə hanlɪn'n yê yí kɔsɔ ə le kan ə. Ananhəle ejəle'n mə Zozi yɪ heleli'n, yí nwɔn ejəle y'ə le kan ə.

³ Sɔanlan biala m'ə kə kɪnnga kalata ehi, ə nun bé mə be le tie ayikele ejəle ehi mə b'a hele yí kalata ehi anun'n, se be man bé nyɪn sɔ yí a, menian sɔ'n-mə, Nyanmian Kpili yéyila bé. Ə sanlɪn ke cɪan'n mə Nyanmian Kpili heleli ke ninnge sɔ'n-mə eyəle 'ba ju'n nnɔn man mɔa kón. Mele sɔ nun a ju a yue.

Ahɪn ebisa

⁴ Mín bəbə mín Zvan, mín yê mun kele kalata ehi mun nwan emə asənun nsɔ'n mə be wə Azi mân nun anun nun ə. Mín 'bisa emə ahɪn. Nyanmian Kpili m'ə wə ebele daba, ə wə ebele ene mə ese ə le ba'n, ə nun wawe nsɔ'n mə be wə yí belemgbɪn bia nun anyunnun'n, ⁵ ə nun Zozi Kilisi m'ə tɪ adanzie ananhəlefɔe m'ə lili mɔa ə fi ewue nun tɪngeli, m'ə li ninnge'n-mə kɔalaatin ati, m'ə sie asie nun asɔ mmelemgbɪn'n-mə kɔalaa'n, be nwún emə anwɔn anwunnvoe ese be mán emə alba cíci bé nwɔn.

Zozi Kilisi sɔ'n, ɔ kulo yé. Ɔ wuli yé ti, ɔ falɔ yí moja'n leli yé fi yé ete nun anun. ⁶ Ɔ'a yɔ ɔ'a man y'a kaci menian mɔ ye di mmelemgbin yí mân nun anun. Ɔ'a sie yé tɛɛyɪfɔɛ ɔ'a man Nyanmian m'ɔ ti yí Si'n. Anunminnyanmɔn'n nɔn tunmin'n ti yí die mɛle daa! Amin.

⁷ Emɔ nían, ɔ le ba bɔlé nun afian. Swanlan biala 'ba nwun yí. Bé bɔbɔ muonun mɔ be bubɔli yí kɔlɔwa nun asu'n 'ba nwun yí bie. Se ɔ ba a, asie nun asu menian'n-mɔ kwalaa 'ba yi awóle wɔ yí dunman nun. Yuo o, ke ejɔle'n 'ba yɔ yí nun anun. Amin.

⁸ Edannaganman Nyanmian m'ɔ di like biala asu tunmin, m'ɔ wɔ ebele daba, m'ɔ wɔ ebele ene mɔ ese ɔ le ba sa ba'n nwan: “N di Alifa nɔn Omega, ninngɛ'n-mɔ kwalaa Abubɔ ese n di yí kwalaa Agualɛ”.

Nyanmian yili Zozi wawe nun heleli Zvan

⁹ Mín Zvan mɔ n di emɔ anianman'n, mɔn nɔn Zozi y'a han y'a bɔ nun y'a yɔ kɔn. Mín nɔn emɔ yê ye le nwun amannɪnhunlun nun ɔ. Mín nɔn emɔ yê ye le bɔ mɔndɪnlun ye si abɔtale ye nwɔnnde Nyanmian Belemgbin Mân nun ɔ. Nyanmian Anwan Ejɔle'n mɔ n ganlɪn'n, ɔ nɔn Zozi anwɔn adanzɛ'n mɔ n nili nun ati, be kɔ hyi mín be nɔn mɪn kɔ hɔ lika kɔn. Lika sɔ'n be fele yí Patimɔsu. Ɔ wɔ asue afian. ¹⁰ Ebele, Nyanmian Wawe'n kɔ a mín nun mɔle cian kɔn. Mɪn tie mín nzin elɔ a, swanlan bie le tian sele kpa ke kɔnɔti mɔ be le ku ɔ. ¹¹ Yí nwan: “Like mɔ e nwun yí'n, kele nán fa nwan asɔnɪn nsu'n. Asɔnɪn nsu sɔ'n-mɔ, e 'nwun bé: Efezi, Sɪminnin, Pɛlɪgamɔn, Tiatii, Salɪdi, Filadɛlɪfi, yê Laodise.”

¹² N gɔ tɔ mɪn nyɪn mɪn nzin mɪn nwan mɪn 'nɪan sɔanlan'n m'ɔ lɛ kan ɛjɔlɛ sɔ'n kele mɪn'n. Mɪn 'nɪan an, anɪn esika kɔkɔlɛ kanlannɪɛ baka nsɔ jijin ɛbɛlɛ. ¹³ Like mɔ n nwunlin yɪ nganlannɪɛ'n mɔ afian'n sɔman kulo sɔanlan. ɔ wula taladɪɛ tɪndɪn kpa. Esika kɔkɔlɛ beletɪ hyɪ yɪ afian. ¹⁴ Yɪ ti enyuan'n tɪ hyɪɪn hyɪɪn kɛ jɛsɛ. Yɪ nyɪn'n jue kpa kɛ sɪn. ¹⁵ Yɪ ja nɪn anwɔn ta mɪaɪn mɪaɪn kɛ ayɪwa mɔ b'a holo yɪ fɔnlɔnmɔn nun b'a hyui yɪ nwɔn ɔ. Yɪ nɪn'n tɪ kɛ asue kpili m'ɔ lɛ gua ɔ. ¹⁶ ɔ le nzalama nsɔ yɪ sa fama nɪn anun. Dadɪɛ dɛnɛ-dɛnɛ kɔn san yɪ nɔan nun. B'a si yɪ nyunnun nɔn yɪ nzin. Sɔanlan sɔ nɪn anyɪn nɪn anun ta kɛ eyua mɔ ɔ lɛ fi sɛlɛ ɔ.

¹⁷ Mɪn nyɪn mɔ ɔ 'bɔ yɪ nɪn ala n gɔ kpɛ n gɔ fin yɪ ja abɔ, n na ɛbɛlɛ pɪpaan. ɔ kɔ fa yɪ sa fama'n ɔ kɔ fua mɪn nwɔn. Yɪ nwan: “N'ɛ sulo! N dɪ ninngɛ'n-mɔ kwalaa Abubɔ, ɛsɛ n dɪ yɪ kwalaa Agualɛ. ¹⁸ N dɪ tɪasɪfɔɛ. N wuli, nan sian dɪɛ, n dɪ asɪ dahuu. Mɪn dɪ ewue asɔ tunmin yɛ ɛbɔbɔ sannvɛ'n wɔ mɪn sa nun. ¹⁹ Yɪ ti, kɛlɛ like mɔ a nwun yɪ kɪkaala'n, ɔ nɔn mɔ bɛ 'ba yɪ bɛ kele wɔ ɛhɪ anzin'n kɔsɔ. ²⁰ Nzalama nsɔ'n mɔ a nwun yɪ mɪn sa fama nɪn anun'n, ɔ nɔn esika kɔkɔlɛ kanlannɪɛ mmaka nsɔ'n, yɪ bɔ y'ɔ lɛ kɛ esika kɔkɔlɛ kanlannɪɛ mmaka nsɔ'n yɛ ɔ lɛ asɔnɪn nsɔ'n, yɛ nzalama nsɔ'n, y'ɔ lɛ nyanmɪansɔ mmɔfɔɛ nsɔ'n mɔ bɛ nɪan sɔ'n.”

KALATA NSU'N

2

1. Efɛzɪ Asɔnɪn'n kalata'n

¹ Kɛlɛ nyanmɪansɔ bɔfɔɛ'n m'ɔ nɪan Efɛzɪ Asɔnɪn nɪn asɔ'n kɛ:

Svanlan'n m'ò le nzalama nsu'n yí sa fama nun anun, m'ò nanndi esika kòkòle kanlannɛ mmaka nsu nun afian'n, ε'nwun ejòle m'ò le kan kele wó'n:

² Mɪn sɪ mɔ a yɔ'n kɔalaa, wó efɛ'n m'ò ε fɛlɪ'n, nɔn wó ahɔnlɪn etilal'n mɔ ε tilalɪ'n. Mɪn sɪ kɛ wó menian'n-mɔ anun, mɔ ɔ kɔ yɔ etɛ'n, ε nyaci nje man yí. Menian mɔ bé nwan bɛ tɪ mmɔfɔɛ'n, a sɔ bé a nɪan, a nwun yí kɛ bɛ tɪ atɔfɔɛ. ³ E tɪ svanlan mɔ ε sɪ abɔtalɛ kpa, a nwun amannɛ kpa wɔ mɪn dunman nun, nan a mman man wó nwɔn a mmubu man wó.

⁴ Kɔsɔ afɪ wó nwɔn ejòle kaan wɔ mɪn kunnun. Ejòle sɔ'n y'ò le kɛ ehulo'n mɔ ε hulolɪ mɪn daba'n, ε ngulo man mɪn sɔ kún. ⁵ Eɪika ati, man wó tɪ káci lika mɔ a fɔn'n. Nun wó nwɔn kaci wó abalabɔ'n, nán yɔ yí kɛ ε yɔlɪ yí abɔbɔ nun anun'n. Sɛ a ngaci man fɪ wó etɛ nun anwɔn an, mɪn 'tɔ wó elɔ, mɪn 'yɪ wó kanlannɛ baka nun ebele. ⁶ Kɔsɔ a yɔ like kɔn m'ò tɪ kpa. Like sɔ'n y'ò le kɛ ε kpɔ Ninkola menian'n-mɔ nyɔlɛ'n. Bé nyɔlɛ sɔ'n, mɪn kɔsɔ mɪn kpɔ yí.

⁷ Ejòle'n mɔ Nyanmɪan Wawɛ'n le kan kele Asɔnɪn'n-mɔ'n, svanlan m'ò sɪ fasie'n, ɔ fá síe! Svanlan m'ò kɔ li kunnunmun'n, ngɔan baka'n m'ò jin Nyanmɪan fɛ elie lika elɔ'n, mɪn 'man yí bie di.

2. Sɪmɪnnɪn Asɔnɪn'n kalata'n

⁸ Kɛle nyanmɪansɔ bɔfɔɛ'n m'ò nɪan Sɪmɪnnɪn Asɔnɪn nun asu'n kɛ:

Svanlan'n m'ò tɪ like kɔalaa abɔbɔ, εsɛ ɔ tɪ yí kɔalaa agualɛ'n, m'ò wuli mɔ ɔ'a tɪnnge'n, ε 'nwun ejòle m'ò le kan'n: ⁹ Mɪn sɪ efɛ mɔ a fɛ wɔ mɪn dunman nun'n, mɪn sɪ wó ehian'n mɔ

ε λε di'n. Nan kusɔ, ananhɔle a nyan wɔ nwɔn. Menian mɔ be ti Abɔnsanmɔn menian, mɔ be bu bé nwɔn ke be ti Zufɔ nan kusɔ be ti man Zufɔ'n, εsvan'n mɔ be tɔn wɔ'n, mɔn si. ¹⁰ Amannie'n mɔ ε λε ba nwun yí'n, n'ε susu yí nwɔn. Nian, Abɔnsanmɔn 'ba gua εmɔ anun mmie-mɔ dɔvɔn fiadi ɔ sɔ εmɔ nian. Emɔ 'ba nwun amannie dede cian bulu. Tila wɔ dedi nin anun dede maan be hún wɔ, nan mɔn 'ba man ε nyan nɔvan.

¹¹ Ejɔle mɔ Nyanmian Wawε'n λε kan kele Asɔnin'n-mɔ'n, svanlan m'ɔ si fasie'n, ɔ fá síe! Svanlan m'ɔ kɔ li kunnunmun'n, ewue'n m'ɔ tian yí nnyuan'n ngun man yí bie.

3. *Peligamɔn Asɔnin'n kalata'n*

¹² Kele nyanmiansɔ bɔfɔe'n m'ɔ nian Peligamɔn Asɔnin nin asɔ'n ke:

Svanlan'n mɔ dadie denε-denε'n mɔ b'a si yí nyunnun nɔn yí nzin'n san yí nvan nun'n, ε 'nwun ejɔle m'ɔ λε kan'n: ¹³ Mɔn si wɔ lika mɔ ε ti'n, ebele yê Abɔnsanmɔn belemgbin bia'n jin ɔ. A fa wɔ nwɔn a bɔ mín sele kpa. Temɔn muonun mɔ be hunlin Antipasɔ m'ɔ ti mín adanzifɔe ananhɔlefɔe nin εmɔ elɔ'n, lika mɔ Abɔnsanmɔn wɔ'n, εmɔ a nyaci man dedi'n mɔ εmɔ le yí wɔ mín nun'n b'a ndɔ man.

¹⁴ Nan kusɔ wɔ nwɔn ejɔle kaan wɔ mín kunnun. Ejɔle sɔ'n y'ɔ le ke: Ε λε menian mmie-mɔ wɔ elɔ. Menian sɔ'n-mɔ nanndɔ Balamɔn ngehele nin asɔ. Balamɔn yê ɔ heleli Balaki ke ɔ tɔnndɔn Izalaye amma'n-mɔ aja nun, ɔ man be lili amvan sv naan, εse be bɔli ajɔamannun. ¹⁵ Εse ε λε menian mmiekun-mɔ wɔ nwɔn elɔ. Bé kusɔ be nanndɔ Ninkola menian'n-mɔ ngehele nin asɔ. ¹⁶ Nun wɔ nwɔn nán kaci wɔ abalabɔ

sò'n. Se a ngaci man an, mìn 'tu wó elò kikaala, mìn 'fa dadie'n m'ò san mìn nwan nun'n mìn fa elòe mìn tu menian sò'n-mò mò be wò wó afian elò nìn anwòn.

¹⁷ Ejòle mò Nyanmian Wawε'n le kan kele Asònun'n-mò'n, sòanlan m'ò sɪ fasie'n, ò fá síe! Sòanlan m'ò kò li kunnunmun'n, mannan'n m'ò fia'n, mìn 'man yí bie di. E se mìn 'fa ebεe fufue kòn mò b'a hεle dunman fufòle kòn sò'n mìn man yí. Sòanlan fí nzi man dunman sò'n ke sòanlan mò n gò fa n gò man yí nìn ala.

4. Tiatii Asònun'n kalata'n

¹⁸ Kele nyanmiansò bɔfɔε'n m'ò nian Tiatii Asònun nìn asò'n ke:

Nyanmian Awa'n, sòanlan'n mò yí nyìn'n jue ke sìn, mò yí ja'n-mò anwòn ta ke ayiwa mò b'a hyui yí nwòn'n, ε 'nwun ejòle m'ò le kan'n: ¹⁹ Mìn sɪ wó ninngε'n mò ε yò'n, ò nòn ehulo'n mò ε kulo mìn'n, ò nòn ele'n mò ε de mìn di'n, ò nòn mòndinlìn'n mò ε le bò wò junman elie nìn anun'n. Mìn sɪ ke junman'n mò ε le di yí sian'n, ò tala daba die'n.

²⁰ Nan kòsò wó nwòn ejòle kaan wò mìn kunnun. Ejòle sò'n y'ò le ke balasua'n mò be fele yí Zozabeli'n, ò bu yí nwòn ke ò ti Nyanmian kpòmanfɔε. E man yí atin, ò kele mìn menian'n-mò ninngε, ò le laka bé maan be bò ajòamannìn ε se be di amuan sò naan. ²¹ M'an man yí temòn ke ò káci fi yí nyòlie ete nìn anwòn, nan kòsò ò ngulo man ke ò káci yí nzin si yí ajòamannìn nìn ò. ²² Yí sò ati, mìn 'ba man ewue kan Zozabeli ò da ebεε sò. Bé mò be nòn yí san nun'n, se b'a ngaci man bé abalabò'n mò b'a suan yí sò nìn an, mìn 'man ewue kan bé kòsò be da ebεε sò. ²³ E se mìn 'kun yí

mma'n-mə, mún 'man Asənun'n-mə kʋalaa nwun yí kɛ mún yê mún sɪ mə menian'n-mə kə junlɪn, ə nʊn m'ɔ wə bé kunnun'n. Emə nunhan kʊn biala nyəlɛ nún anwʊn yê mún 'nɪan mún tua yí kalɛ ɔ.

²⁴ Emə Tiatii asənun mma nga'n-mə, emə diɛ, emə a nnanndɪ man ngehele ɛtɛ sɔ nún asʊ b'a nzuan man like'n mə mmie-mə fɛɛ yí Abənsanmʊn abʊ nɪalɛ nún ɛjɔɛ'n bie. Mún nva man ninnge nʊnnɔɛ fíí kún mún nzʊa man emə. ²⁵ Nan kʊsʊ, like'n mə emə le nún'n, emə tíla nún seɛ kpa dede maan m mála.

²⁶ Sʋanlan m'ɔ kə tila mún junman nún anun, ə kə li dede ɔ kə ju ayuelɛ, m'ɔ kə li kunnunmun'n, mún 'man ɔ sie mán'n. ²⁷ *Kɛ mún Sɪ falɪ tunmin'n manlɪn mún'n, mún kʊsʊ mún 'fa mún man yí. Mún 'ba fa bulalɛ kpəman mún wula yí sa nún, mún 'man ɔ fa bubo menian'n-mə kɛ bɛ fa bulalɛ'n bɛ bubo ninnge mə bɛ kə nʊn'n.* ²⁸ Ɛsɛ mún 'wula yí anunminnyanmʊn maan ɔ ta kɛ alibahɪan nzalama. ²⁹ Ɛjɔɛ mə Nyanmɪan Wawɛ'n lɛ kan kele Asənun'n-mə'n, sʋanlan m'ɔ sɪ fasie'n, ɔ fá síe!

3

5. *Salɪdɪ Asənun'n kalata'n*

¹ Kɛɛ nyanmiansʊ bəfʊɛ'n m'ɔ nɪan Salɪdɪ Asənun nún asʊ'n kɛ:

Sʋanlan'n m'ɔ le Nyanmɪan Wawɛ nsʊ'n, ɛsɛ ɔ le nzalama nsʊ'n, ɛ 'nwun ɛjɔɛ mə ɔ le kan'n: Mún sɪ wó ninnge'n mə ɛ yɔ'n. Bɛ bə wó dunman kɛ ɛ le ngʊan, nan kʊsʊ a wu. ² Tinngɛ nán wula bé bʊ nga'n mə bɛ ka kaan bé wu nún anwʊnseɛ. Ɔ sanlɪn kɛ m'an nwun yí kɛ wó nyəlɛ'n fíí tɪ man kpa mún Nyanmɪan nún anyunnun. ³ Ninngɛ'n

mɔ bɛ heleli wɔ́ daba mɔ ɛ lili sɔ'n, kaci bɛ di sɔ́ biekun, nán nun wɔ́ nwɔn kaci wɔ́ abalabɔ'n. Sɛ a njasu man an, mɔn 'ba fu wɔ́ nun kɛ awofɔɛ, ɛ ngɔ́ nwun man dɔɛ mɔ mɔn 'ba mɔn fu wɔ́ nun'n.

⁴ Nan kusɔ Salɔdɔ ɛbele muonun, menian mmie-mɔ wɔ ɛbele, bɛ diɛ, b'a man efian a ngan man bɛ taladiɛ fufue'n. Bɛ 'ba wula taladiɛ fufue bɛ nɔn mɔn yɛ nanndɔ, ɔ sanlan kɛ ɔ sɛ fata bɛ.

⁵ Svanlan m'ɔ kɔ li kunnunmun'n, kɛ ɔ 'wula taladiɛ fufue nɔn anɔn. Mɔn njici man yí dunman'n wɔ́ ngvan kalata nɔn anɔn. Mɔn 'kan yí mɔn Sɔ́ nɔn yí mmɔfɔɛ'n-mɔ anyunnun ɛbele kɛ mɔn svanlan y'ɔ le yí. ⁶ Ejɔle mɔ Nyanmɔian Wawɛ'n lɛ kan kele Asɔnɔn'n-mɔ'n, svanlan m'ɔ sɔ́ fasie'n, ɔ fá síe!

6. Filadelfi Asɔnɔn'n kalata'n

⁷ Kele nyanmɔiansɔ bɔfɔɛ'n m'ɔ nɔian Filadelfi Asɔnɔn nɔn asɔ'n kɛ:

Svanlan'n m'ɔ tɔ kɔnlɔn-ngɔnlɔn, ɛsɛ ɔ tɔ Ananhɔlefɔɛ'n, svanlan'n mɔ belemgbin Davidi awulo'n sannvɛ'n wɔ́ yí sa nun'n, m'ɔ tike anvan nɔn an, svanlan fí kɔn ngɔala man nun tɔ'n, mɔ ɛsɛ ɔ tɔ nun an, svanlan fí ngɔala man yí tike'n, ɛ 'nwun ejɔle m'ɔ lɛ kan'n: ⁸ Mɔn sɔ́ wɔ́ ninngɛ'n mɔ ɛ yɔ'n. Mɔn sɔ́ kɛ wɔ́ anwɔnsele'n tɔ kaan sva, nan kusɔ a fa mɔn ejɔle nɔn a síe. A nze man mɔn kɛ ɛ nzɔ man mɔn. Yí tɔ, m'an tike anvan kɔn wɔ́ nyunnun. Anvan sɔ́'n, svanlan fí ngɔala man nun tɔ. ⁹ ɛ 'nwun kɛ mɔn 'kpɔn mɔn yɔ́ bɛ mɔ bɛ sɔ́ Abɔnsanmɔn, mɔ bɛ bu bɛ nwɔn kɛ bɛ tɔ Zufɔ kusɔ bɛ tɔ man Zufɔ mɔ bɛ di ato'n. Mɔn 'ba hyɔ́ bɛ maan bɛ kɔtɔ wɔ́ nyunnun bɛ yɔ́ wɔ́ ayɛ. Mɔn 'man bɛ nwun yí kɛ mɔn kulo wɔ́. ¹⁰ Kemɔ a tila wɔ́ ahɔnlɔn a lí mɔn Nvan Ejɔle nɔn asɔ'n, mɔn

kɔsɔ, mɪn 'sisa wɔ mɛlɛ mɔ yalɛ'n 'ba tɔ m̃n nɪn anun menian'n-mɔ asɔ ɔ sa bɛ nɪan'n.

¹¹ Mɪn 'ba kɪkaala. Tɪla lɪkɛ'n mɔ ɛ lɛ nɪn anun sɛlɛ, n'ɛ man sɔanlan fɪi tɔa wɔ de wɔ ahataua'n.

¹² Sɔanlan m'ɔ kɔ lɪ kunnunmun'n, mɪn 'fa yɪ mɪn yɔ mɪn sɪ asɔnɪn sua nɪn anun mpɪla, ɔ nvɪtɛ man fɪi kɔn. Mɪn 'kɛlɛ mɪn Nyanmɪan'n dunman'n mɪn gua yɪ nɔwɔn, ɛsɛ mɪn 'kɛlɛ mɪn Nyanmɪan'n kulo'n dunman mɪn gua yɪ nɔwɔn. Kulo sɔ'n, y'ɔ lɛ Zoluzalɛmɔn fɔfɔlɛ'n m'ɔ fɪ mɪn Nyanmɪan nɪn anwɔn ɛɔ anwunno ɔ 'ba ju asi'n. ɛsɛ mɪn 'kɛlɛ mɪn dunman fɔfɔlɛ'n yɪ nɔwɔn. ¹³ ɛjɔlɛ mɔ Nyanmɪan Wawɛ'n lɛ kan kele Asɔnɪn'n-mɔ'n, sɔanlan m'ɔ sɪ fasɪɛ'n, ɔ fa sɪɛ!

7. Laodise Asɔnɪn'n kalata'n

¹⁴ Kele nyanmɪansɔ bɔfɔɛ'n m'ɔ nɪan Laodise Asɔnɪn nɪn asɔ'n kɛ:

Sɔanlan'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Amɪn'n, m'ɔ dɪ Nyanmɪan anwɔn adanzɛ ananhɔlɛ nɪn nɔn fɔɔn sɔ'n, yɪ mɔ Nyanmɪan nanndɪlɪ yɪ sɔ ɔ bɔlɪ nɪnngɛ'n-mɔ kɔalaatin'n, ɛ 'nɔwun ɛjɔlɛ m'ɔ lɛ kan'n: ¹⁵ Mɪn sɪ wɔ junman'n mɔ ɛ dɪ'n. Mɪn sɪ kɛ ɛ tɪ man sɔanlan fɔlɔlɔ, ɛ tɪ man sɔanlan juejue kɔsɔ. Kɛmɔ ɛ wɔ nɪnngɛ nnyuan sɔ nɪn afɪan'n, mɪn kulo kɛ ahan ɛ wɔ kɔn afan. Fɔlɔlɔ anaan juejue. ¹⁶ Nan kɛmɔ ɛ tɪ man fɔlɔlɔ kɔsɔ ɛ tɪ man juejue mɔ ɛ jɪn yɪ nnyuan nɪn afɪan'n, mɪn 'ba kpɪ wɔ mɪn tɔ. ¹⁷ ɛ kan kɛ a nyan wɔ nɔwɔn. Nɪnngɛ'n kɔalaa mɔ ɛ lɛ kpɔnndɛ'n, a nyan yɪ. ɛ mmɪan man lɪkɛ fɪi anwɔn. Nan kɔsɔ ɛ nɪzɪ man kɛ kanngɔ ɛ tɪ yalɛfɔɛ, ɛ tɪ alɔabɔfɔɛ. ɛ tɪ ehɪanfɔɛ, wɔ nɔwɔn gua sɔ, ɛsɛ ɛ tɪ anyɪnsɪnlinwafɔɛ. ¹⁸ Yɪ sɔ atɪ, mɪn 'kan mɪn kele wɔ kɛ ɛ tɔ mɪn sa nɪn

esika kəkələ'n mə b'a holo yí sîn nun b'a tı yí nwɔn'n nán a yə esikafə. To taladiə fufue mın sa nun wula nán fia wó nwɔn nyian'n. Eɛe to bé nyın ayile mın sa nun gua wó nyın nın asu nán a nwun asi.

¹⁹ Bé mə mın kulo bé'n, mın cɔın bé nzɔ'n eɛe mın tu bé fɔə. Yí sɔ ati, nun wó nwɔn kaci wó abalabə'n nán yə juejue.

²⁰ Tie, n jin anɔan nın anzin mın bɔ. Sɔanlan m'ɔ kɔ tı mın nın'n m'ɔ kɔ tike anɔan'n, mın 'wɔlɔ yí awulo, mın nɔn yí ye 'didi, yí kɔsɔ ɔ nɔn mın ye 'didi.

²¹ Kεmə n nili kunnunmun mə n dı mın Sı anwɔn ebele belemgbin bia nın asu'n, sɔanlan biala mə yí kɔsɔ ɔ kɔ li kunnunmun'n, mın 'man ɔ tanlan mın nwɔn ebele mın belemgbin bia nın asu. ²² Eɟələ mə Nyanmıan Wawε'n lε kan kele Asɔnı'n-mə'n, sɔanlan m'ɔ sı fasie'n, ɔ fá síe!

KALATA NIN ASU NZOLE NSU'N

4

Nyanmıansɔ belemgbin bia'n

¹ Ehi anzin, mın 'nıan an, anın b'a tike anɔan kɔn nyanmıansɔ εɔ. Sɔanlan'n mə yí nın'n te ke kɔnɔtı'n mə n nili mɔa n dıı yí ngan'n, ɔ lε kan kele mın ke: “Fɔ bala εwa nán man n yí ninngε'n mə be 'ba a'n n géle wó.” ² Ebele ala, Nyanmıan Wawε'n kɔ tɔ mın sɔ. ɔ kɔ fa mın kɔ fɔ nyanmıansɔ. Mın 'nıan an, anın belemgbin bia kɔn jin ebele, sɔanlan kɔn tı sɔ. ³ Sɔanlan sɔ'n, yí nyın nın anın ta ke εbɔε'n mə be fele yí zvasıpɔ'n, eɛe ɔ ta ke εbɔε'n mə be fele yí salıɔanın'n. Belemgbin bia sɔ'n, nyanngɔnndɔn kɔn a tɔ a bala yí. Nyanngɔnndɔn sɔ'n ta ke εbɔε'n

mò bɛ fɛlɛ yí emelodí'n. ⁴ Bia abulaa nòn nnan ta si yia belemgbin bia'n. Mgbain abulaa nòn nnan wowula taladiɛ nvufue, bɛ sɔ esika kòkòlɛ kele, bɛ titi bia sò'n-mò asɔ. ⁵ Belemgbin bia nìn anun, nyanmian'n kpe miain miain nòn ejòjòlɛ ɔ nòn mgbanlanlan fi nun fite. B'a sò tɛɛ nsɔ. Bɛ jue belemgbin bia nìn anyunnun. Tɛɛ nsɔ sò'n y'ò le Nyanmian Wawɛ nsɔ'n. ⁶ Like kùn wò bia nìn anyunnun kɛ jenvie. Like sò'n ta kɛ ebɔɛ'n mò bɛ fɛlɛ yí kilisitalí'n. Bia nìn ayialɛ nnan nìn asɔ, naan nnan jijin ebele. Naan sò'n-mò le anyian dɔɔn kpa bé nyunnun nòn bé nzin. ⁷ Alimɔa diɛ'n sɔman tetianfɔɛ. M'ò tian yí nnyuan'n soman enalɛ baa. M'ò tian yí nsan'n soman kulo sɔanlan. M'ò tian yí nnan'n soman kòlɛ m'ò lɛ tu ɔ. ⁸ Naan sò'n-mò nunhan kùn biala le ndeba nsian. Bé nwòn'n líka kɔalaa nòn bɛ ndeba'n-mò abɔ ti anyian. Cian daa, kɔngɔɛ ɔ, eyua ɔ, ejòlɛ mò bɛ kan'n y'ò le kɛ:

“Kònlòn-ngònlòn, kònlòn-ngònlòn, kònlòn-ngònlòn
y'ò le yé Mìn Tunminfɔɛ Nyanmian Kpili
mò daba anin ɔ wò ebele, enɛ ɔ wò ebele mò ɛsɛ ɔ lɛ
'ba'n.”

⁹ Tɛmòn biala mò naan nnan sò'n 'wula sɔanlan'n m'ò ti bia nìn asɔ m'ò ti asɔ dahuu nìn anunminnyanmòn bɛ yí yí ayɛ bɛ da yí así'n, ¹⁰ anin mgbain abulaa nòn nnan nìn a kòtɔ sɔanlan'n m'ò ti bia nìn asɔ nìn anyunnun, bɛ sɔ sɔanlan'n m'ò ti asɔ dahuu'n. Bɛ 'kòtɔ bɛ sɔ yí a, bɛ tu bé esika kòkòlɛ kele'n bɛ gua yí nyunnun ebele, anin bé nwan:

¹¹ “Yé Mìn, yé Nyanmian, anunminnyanmòn'n,
ayɛ eyɛ'n nòn tunmin'n sɛ fata wó.
Ɔ sanlìn kɛ wó yê a bò ninngɛ'n kɔalaa ɔ.
A hulo y'ò man bɛ wò ebele bɛ le nguan ɔ.”

5

Nyanmian Bua Baa'n

¹ Ehi anzin, min 'tu min nyin an, n go nwun kalata kon, b'a nyinnyan yi bolomolo sva. B'a hele yi kunnun non yi nzin. Swanlan'n m'o ti belemgbin bia nin asu'n le kalata so'n yi sa fama nin anun. B'a sie su nzole nsu, ² ese min 'nian an, anin nyanmiansu bofve kon m'o le tunmin le tian sele kpa o bisa ke: "Nwan ye o kuala nzole'n-mo mo b'a sie yi kalata nin asu'n titi nan o buke nun o?" ³ O bisali so a, nyanmiansu elo o, asi ewa o, asie nin abu elo o b'a nnyan man swanlan fi mo o 'buke kalata nin anun o nian nun o. ⁴ N go sisa min sa n go gua min ti n go sun sele kpa. O sanlin ke b'a nnyan man swanlan m'o se fata mo o 'buke kalata nin anun babo nan o nian nun o. ⁵ Ehi a, mgbain abulaa non nnan nin anun kon ko se min ke: "N'e sun, nan nian, tetianfoe'n m'o fi Zuda afilie nin anun'n, belemgbin *Davidi anonman'n, o'a li kunnunmun, o kuala o titi nzole'n-mo mo b'a sie kalata nin su'n o buke nun."

⁶ Ehi, min 'nian an, anin *Bua Baa kon jin naan nnan'n non mgbain abulaa non nnan'n mo b'a bo bia nin anwon holo nin afian. Ewue'n m'o wuli'n kafvan te wo yi nwon. O le mme nsu o non anyian nsu. Anyian nsu so'n y'o le Nyanmian Wawe nsu'n mo o'a swan be asie'n lika kualaatin'n. ⁷ Bua Baa'n ko kpunnge Swanlan'n m'o ti bia nin asu mo kalata'n wo yi sa fama nin anun'n nan o'a le. ⁸ Ke Bua Baa'n leli kalata'n, naan nnan'n non mgbain abulaa non nnan'n, be ko kotu yi nyunnun. Be nunhan kon biala le sanngo kon, o non esika kokole kango. Kango so'n, *ansan yi yi. Ansan'n y'o le Nyanmian

menian'n-mò asònn'n mò bε yò'n. ⁹ Bε kò tó ejue fofòlε kùn, bé nwan:

“Wó y'ò fata kε ε fa kalata nún ò.

Wó y'ò fata kε ε titi nzòlε'n-mò

mò b'a sie yí sò nún anun ò.

Ɔ sanlún kε bε hunlin wó.

Ɔ nanndi wó ewue nún asò,

a to menian a man Nyanmian.

Menian sò'n-mò fi afilie biala anun, anie biala ò non mân biala anun.

¹⁰ A man b'a kaci

yé Nyanmian'n Belemgbin Mân nún anun menian

b'a kaci tεyifòε bε sò yí.

Èsε bε 'di belemgbin asie nún asò.”

¹¹ Èhi anzin, mún 'tò mín nyin biekun an, mmòfòε nwala nwala kpa a ta a si a yia bia'n non naan nnan'n non mgbain abulaa non nnan'n. Mmòfòε sò'n-mò ti akpu akpu kò yò nyε bε lε tian kpa ¹² bε tó ejue kε:

“Bua Baa'n mò bε hunlin yí'n,

yí yê tunmin'n, anyanbenwò'n, ngele'n,

anwònselε'n, asasòε'n, anunminnyanmò'n

non ayε eyiε'n sε fata yí ò.”

¹³ Mún 'tie kòsò a, anún ninngε'n-mò mò Nyanmian a bò'n, m'ò wò nyanmiansò ò, asie asò ò, asie abò ò non jenvie nun ò, bé kòalaa bε lε tó ejue kε:

“Ayε eyiε'n, asasòε'n, anunminnyanmò'n

non tunmin'n ti Sòanlan'n m'ò ti bia nún asò'n

ò non Bua Baa'n diε dahuu!”

¹⁴ Mò bε kò tó ejue sò'n, anún naan nnan nún a sò sò kε: “Amun!” Anún mgbain abulaa non nnan nún a kòtò b'a sò Sòanlan'n m'ò ti asì dahuu'n.

6

1. Nzɔɛ'n m'ɔ li mva nun eti'e'n

¹ Ehi anzin, min 'tɔ min nyin an, n gɔ nwun *Bɔa Baa'n ke ɔ'a ti alimɔa nzɔɛ nsɔ'n mɔ b'a sie yɪ kalata nun asɔ nun anun. M'ɔ tili nun'n, min 'tie a, anin naan nnan nun anun kɔn, yɪ nun'n ti ke mgbanlanlan, yɪ nwan: 'Bala!' ² Min 'nian an, n gɔ nwun ekpanngɔ fufue kɔn. Sɔanlan'n m'ɔ ti sɔ'n le taa kɔn yɪ sa nun. B'a fa belemgbin keke b'a sɔa yɪ. ɔ le kɔ belenzua sɔ kpa ɔ 'kɔ a hɔn ɔ di kunnunmun.

2. Nzɔɛ'n m'ɔ tian yɪ nnyuan nun eti'e'n

³ Ehi anzin, Bɔa Baa'n kɔ ti nzɔɛ'n m'ɔ tian yɪ nnyuan nun anun. Min 'tie a, anin naan nnan'n, m'ɔ tian yɪ nnyuan'n nwan: "Bala!" ⁴ Ekpanngɔ kɔn biekun kɔ fite, ɔ ti kɔkɔɛ. Sɔanlan'n m'ɔ ti sɔ'n, be kɔ man yɪ dadɛ kpili kɔn ɔ non tunmin ke ɔ hyɔin elɔɛ ɔ tɔ mɔn nun anun, ɔ mɔn menian'n-mɔ hɔn bɛ nwɔn.

3. Nzɔɛ'n m'ɔ tian yɪ nsan nun eti'e'n

⁵ Ehi anzin, Bɔa Baa'n kɔ ti nzɔɛ'n m'ɔ tian yɪ nsan nun anun. Min 'tie a, anin naan nnan'n, m'ɔ tian yɪ nsan'n, nwan: "Bala!" Min 'nian an, n gɔ nwun ekpanngɔ bile kɔn. Sɔanlan kɔn ti sɔ. ɔ le toe kɔn yɪ sa nun. ⁶ N dili anɛ bie wɔ naan nnan nun afian. Anɛ sɔ'n nwan: "*Bele cilo kɔn ti cian kɔn junman nun anwɔn ahatua. *ɔhɔv cilo nsan ti cian kɔn junman nun anwɔn ahatua. Nan divin non ngo'n, bɛ diɛ, n'ɛ fa wɔ sa kan bɛ."

4. Nzɔɛ'n m'ɔ tian yɪ nnan nun eti'e'n

⁷ Ehi anzin, Bɔa Baa'n kɔ ti nzɔɛ'n m'ɔ tian yɪ nnan nun anun. Min 'tie a, anin naan nnan'n, m'ɔ tian yɪ nnan'n nwan: 'Bala!' ⁸ Min 'nian an, n gɔ

nwun ekpanngɔ kɔn. ɔ ti asuaminlin. Svanlan'n m'ɔ ti sɔ'n, bɛ fɛlɛ yí “Ewue”. ɔ 'kɔ a, anɔn ebɔlɔ mân'n tua yí. Bɛ kɔ man bɛ dadɪɛ nɔn tunmin kɛ asɪɛ nɔn asɔ ewa menian'n-mɔ mɔ b'a bu bɛ nun nnan'n, bɛ tú kɔn. Bɛ mán bɛ wú elɔɛ nun, ehɔɛ nun, efɔkɛ nun yɛ bɛ mán asɪɛ nɔn asɔ ebolo naan'n-mɔ hún bɛ.

5. Nzɔlɛ'n m'ɔ tian yí nnun nɔn etɪɛ'n

⁹ Ehi anzin, Bua Baa'n kɔ ti nzɔlɛ'n m'ɔ tian yí nnun nɔn anun. Mɔn 'nɪan an, n gɔ nwun bɛ mɔ bɛ hunlin bɛ nɔn ekala'n esika kɔkɔlɛ tɔbɪlɪ'n mɔ bɛ yala *ansan sɔ nɔn anwɔn. Bɛ hunlin bɛ, ɔ sanlɔn kɛ bɛ lili Nyanmɪan anwɔn adanzɪɛ ananhɔlɛ nun ɛsɛ bɛ hanlɔn yí Nvan Eɔlɛ'n. ¹⁰ Bɛ lɛ tian seɛ kpa bɛ kan kɛ: “Yɛ Mɔn, wɔ mɔ ɛ ti kɔnlɔn-ngɔnlɔn, ɛsɛ ɛ ti ananhɔlɛfɔɛ'n, ɛ 'nɔwɔnndɛ dede ɔ ju cɪan benin nán a bua asɪɛ nɔn asɔ menian'n-mɔ mɔ bɛ hunlin yɛ'n ndɛɛ?” ¹¹ Bɛ kɔ man bɛ kwalaa taladɪɛ nɔvɔfue ngɔkɔn bɛ kɔ wula nán b'a han b'a hele bɛ kɛ bɛ sí abɔtalɛ bɛ nɔwɔnndɛ mɛlɛ kaan biekun, maan bɛ nvan yía. Afi bɛ nianman'n-mɔ nɔn bɛ manngɔn'n-mɔ mɔ bɛ nɔn bɛ di junman'n mɔ bɛ tɛ wɔ asɪɛ nɔn asɔ'n, menian'n-mɔ 'ba hun bɛ kɔsɔ.

6. Nzɔlɛ'n m'ɔ tian yí nsian nɔn etɪɛ'n

¹² Ehi anzin, mɔn 'nɪan an, anɔn Bua Baa nɔn a ti nzɔlɛ'n m'ɔ tian yí nsian nɔn anun. Asɪɛ'n kɔ kɔsɔ seɛ kpa. Senzɛ'n kɔ lu tuun kɛ ɛtanlan tuun. Sala'n kɔ bɔlɔ kɛ moja. ¹³ Nzalama'n-mɔ fi anwunno bɛ kɔ tutu bɛ kɔ gua asɪ kɛ figi amuin mɔ anwɔnman kpɪlɪ kɔn a kpɔlɔ yí a gua ɔ. ¹⁴ Nyanmɪan'n kɔ nyɔnnyan bolomolo kɛ kalata mɔ b'a nyɔnnyan ɔ. Yí bɔsɔ kɔ nunnun. Mmɔka'n-mɔ kwalaaatin nɔn asue afian mgbɔlɛ'n-mɔ fi bɛ bɔsɔ kɔ tu.

15 Asiε nun asu mmelemgbin o nun su mgbain'n-mo, nzalafu mgbain'n-mo, esikafue'n-mo, tunminfue'n-mo, menian bu nga'n-mo, nganga nun be mo be ti man nganga'n, be kwalaa be ko nwanndi. Be ko ho be ko fefie kunman mgbili'n-mo anun, o nun nyobue mgbili'n-mo mo be wo mmoka'n-mo asu nun afian. 16 Be kan be kele mmoka'n-mo, nun nyobue mgbili'n-mo ke: "Emo bu gua ye su, be fia ye. Nan be man sanlan'n mo ti belemgbin bia nun asu'n nwun ye. Nan be man Bua Baa'n sikpe ci ye. 17 O sanlan ke be sikpe cian kpili nun a ju. Nan nwan ye o ko huala yi nyunnun jinlan o."

7

Izalaye menian akpu eya kon abulanan o nun nnan'n

1 Ehi anzin, mun 'nian an, anin nyanmiansu mmofue nnan jijin asiε nun ayialie nnan nun asu. Be ko hyi anwonman nnan'n mo fita asiε nun asu ewa'n be ko sie. O man anwonman fiu nvita man asiε'n, jenvie'n nun baka biala asu kon. 2 Nan lika mo senze'n fite'n, mun 'nian an, anin nyanmiansu bofue kon fi elo. O le like kon yi sa nun. Like so'n ye Tiasifue Nyanmian'n fa sie ninnge'n-mo nzole o. Bofue so'n ko tian sele kpa. O ko han ko hele mmofue nnan'n mo b'a man be tunmin ke be seci asiε nun asu o nun jenvie nun anun ninnge'n ke: 3 "Nan be fa be sa be kan asiε'n, o nun jenvie'n, o nun mmaka'n-mo fiu dede o ho ju mele mo ye ko sie ye Nyanmian'n ngua'n-mo anwonman nun asu nzole'n." 4 Be ko bo be mo b'a sie be nwonman nun asu nzole nun anvan be ko hele min. Be ti menian akpu eya kon abulanan o nun nnan. Be fi Izalaye nvilie'n-mo kwalaa anun.

⁵ Zuda afileie nɪn anun, menian akpu bulu non nnyuan yê bɔfɔe'n sieli bé nzɔle ɔ. Lubenɪn afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. Gadɪ afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. ⁶ AZEE afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. Nefɔtali afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. Manase afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. ⁷ Simeon afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. Levi afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. Isakaa afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. ⁸ Zabulon afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. Zozefɔ afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan. Binnzɔamɪn afileie nɪn anun menian akpu bulu non nnyuan.

Meninsɔnman'n mɔ 'ba sɔ Nyanmɪan'n

⁹ Ehi anzin, mɪn 'tɔ mɪn nyɪn biekuɪn an, n gɔ nɔwun menian dɔɔn kpa. Suanlan fɪi ngɔala man bé ka. Menian sɔ'n-mɔ fi mɔn'n lika kɔalaatin, bɛ fi afileie kɔn biala anun, bɛ kan anɪɛ kɔn biala. Bɛ wowula taladiɛ nvufue, bɛ le aye male bé sa nun bɛ jijin Nyanmɪan belemgbin bia'n non *Bɔa Baa nɪn anyunnun ebɛɛ. ¹⁰ Bɛ le bɔ bɛ sulo bɛ kan kɛ:
 “Nyanmɪan m'ɔ tɪ belemgbin bia nɪn asɔ'n,
 ɔ non Bɔa Baa'n, bé yê bɛ de yé tɪ ɔ.”

¹¹ Nyanmɪansɔ mmɔfɔe'n-mɔ kɔalaatin kɔ ta kɔ si kɔ yia bia'n, mgbain abulaa non nnan'n non naan nnan'n. Bɛ kɔ butu butu bé nyɪn asɪ bia nɪn anyunnun bɛ kɔ sɔ Nyanmɪan. ¹² Bé nwan:
 “Amɪn!
 Ayɛ ɛyɪɛ'n, anunminnyanmɔn'n,
 ngɛɛ'n, asɪna'n, asasɔe'n,

tunmin'n nɔn anwɔnsɛlɛ'n
tɪ yɛ Nyanmɪan'n dɪɛ cɪan daa!
Amɪn!"

¹³ Mɔ mmɔfɔɛ'n-mɔ anwan tɔlɪ'n, mgbain abulaa nɔn nnan nɪn anun kɔn kɔ bisa mɪn kɛ: "Nwan menian dɪɛ-mɔ yɛ bɛ wowula taladɪɛ nvufue'n? Ɛsɛ nin yɛ bɛ fi ɔ?"

¹⁴ N gɔ bua yɪ kɛ: "Nannan, mɪn nzɪ man. Nan wɔ dɪɛ ɛ slɪ."

Ɛhɪ a, ɔ kɔ han kɔ hele mɪn kɛ: "Menian sɔ'n-mɔ yɛ b'a nwun bɛ nyunnun kpɪlɪ nɪn ɔ. Bɛ le Bɔa Baa'n moja'n b'a kpɔ bɛ taladɪɛ'n maan ɔ a yɔ fufue. ¹⁵ Yɪ sɔ ati, yɛ ɔ man bɛ jijin Nyanmɪan belemgbɪn bia nɪn anyunnun kɔngɔɛ nɔn eyua bɛ sɔ Nyanmɪan yɪ sua nɪn anun ɔ. Sɔanlan'n m'ɔ tɪ bia nɪn asɔ'n 'sisa bɛ. ¹⁶ Ɛhɔɛ ngɔ hun man bɛ fɪɪ kɔn. Nzuhoe ngɔ hun man bɛ fɪɪ kɔn. Eyua ngɔ bɔ man bɛ fɪɪ kɔn. Ahulo ngɔ hun man bɛ fɪɪ kɔn. ¹⁷ Ɔ sanlɪn kɛ Bɔa Baa'n m'ɔ jɪn bia nɪn anyunnun'n, ɔ 'kaci bɛ bɔa ɛɪɪanfɔɛ, ɔ 'man bɛ nɔn ngɔan nzue'n. Ɛsɛ Nyanmɪan 'ba cici bɛ nɪn abɔ ɛmɔɪn'n kɔalaatin."

8

7. Nzɔlɛ'n m'ɔ tɪan yɪ nsɔ nɪn ɛtɪɛ'n

¹ Mɛlɛ mɔ *Bɔa Baa'n tɪlɪ nzɔlɛ'n m'ɔ tɪan yɪ nsɔ nɪn anun'n, ɛlɔ kɔ tɔ diin kɔ yɔ dɔhyɔɔlɪ fan.

² Ɛhɪ anzin, mɪn 'nɪan an, n gɔ nwun nyanmɪansɔ mmɔfɔɛ nsɔ'n mɔ bɛ jijin Nyanmɪan anyunnun'n. Bɛ kɔ wowula bɛ sa nɪn kɔnɔtɪ nsɔ. ³ Nyanmɪansɔ bɔfɔɛ kɔn biɛkun kɔ a kɔ jinlan esika kɔkɔlɛ tɔbɪlɪ nɪn anwɔn ɛbɛlɛ. Ɔ le esika kɔkɔlɛ pɔpɔtɪ kɔn yɪ sa nɪn. Pɔpɔtɪ sɔ nɪn anun yɛ bɛ yala alawu nɪn ɔ. Bɛ kɔ man yɪ alawu dɔɔn kpa. Ɔ kɔ fa kɔ fɔla Nyanmɪan

menian'n-mə asənün eyəle nün anun. Ɔ kə yala yí esika kəkəle təbılı'n m'ə wə bia nün anyunnun ɛbele nün asu. ⁴ Alawu'n mə nyanmiansu bəfue'n le yala yí nən Nyanmian menian'n-mə asənün eyəle'n, yí ewusanlan'n kə fə dede Nyanmian anyunnun. ⁵ Ɛsɛ nyanmiansu bəfue'n kə fa esika kəkəle təbılı nün asu sɪn'n bie. Ɔ kə fa kə gua alawu pɔpɔti nün anun ɔ kə ju kə tɔ asiɛ nün asu. Kɛ ɔ tɔli yí asiɛ nün asu'n, mgbanlanlan'n kə te, bɛ kə tɪ menian ɛjɔjɔle, nyanmian'n kə kpɛ miain, asiɛ'n kə kpusu.

KƏNƏTI NSU'N

1. Kənəti'n m'ə li mwa'n

⁶ Ɛhi anzin, nyanmiansu mməfue nsu'n mə bɛ le kənəti nsu'n kə bəbɔa bɛ nwɔn bɛ le ba hu nün.

⁷ Alimɔa bəfue'n kə hu yí kənəti diɛ'n. Ɛbele ala, asukocɔn nən sɪn, moja fɔla nün, ɔ kə tɔ asiɛ nün asu. Bɛ bu asi nün anun nsan an, lɪka m'ə yalalɪ'n tu kɔn. Bɛ bu asiɛ nün asu mmaka'n-mə anun nsan an, mə bɛ yalalɪ'n tu kɔn. Ndile kwalaa yalalɪ.

2. Kənəti'n m'ə tian yí nnyuan'n

⁸ Ɛhi anzin, bəfue'n m'ə tian yí nnyuan'n kə hu yí kənəti diɛ'n. Like'n tɪ kɛ bɔka kpili kpa mə sɪn a tɔ nün ɔ. Bɛ kə ju like sɔ'n bɛ kə tɔ jenvie nün anun. Lɪka m'ə kacili moja'n, bɛ bu jenvie nün anun nsan an, ɔ tu kɔn. ⁹ Nun ninnge'n mə bɛ wuli'n, bɛ bu jenvie nün anun nsan an, bɛ tu kɔn. Meli'n mə bɛ wə jenvie nün anyinsu mə bɛ yalalɪ'n, sɛ bɛ bu jenvie nün anyinsu meli'n kwalaa anun nsan an, bɛ tu kɔn.

3. Kənəti'n m'ə tian yí nsan'n

¹⁰ Ɛhi anzin, bəfue'n m'ə tian yí nsan'n kə hu yí kənəti diɛ'n. Nzalama kpili kpa m'ə sɔ kɛ tɛɛ, ɔ fi anwunno kə tu kə tɔ. Bɛ bu asiɛ nün asu asue'n-mə

nɔn asutile'n-mɔ anun nsan an, lika m'ɔ tɔlɪ'n tu kɔn. ¹¹ Bɛ fɛlɛ nzalama sɔ nɪn “Abɔyɔɪ”. Asue mɔ Abɔyɔɪ'n hanlɪn yɪ'n, bɛ bu asɪɛ nɪn asɔ asue'n-mɔ anun nsan an, ɔ tu kɔn. Menian dɔɔn kpa kɔ nɔn Abɔyɔɪ nzue'n. Bɛ kwalaa mɔ bɛ nɔnlɪn'n, bɛ wuli. ɔ sanlɪn kɛ diyɔlɛ wɔ nun.

4. Kɔnɔti'n m'ɔ tian yɪ nnan'n

¹² Ehi anzin, bɔfɔvɛ'n m'ɔ tian yɪ nnan'n kɔ hu yɪ kɔnɔti diɛ'n. Sɛnzɛ nɪn ɛta m'ɔ ta'n, bɛ bu nun nsan an, lika m'ɔ nda man'n tu kɔn. Bɛ bu sala nɪn anun nsan an, lika m'ɔ nda man'n tu kɔn. Bɛ bu nzalama'n-mɔ anun nsan an, bɛ mɔ bɛ nda man'n tu kɔn. Bɛ bu alihian'n jawe nɪn anun nsan an, awosin'n tu kɔn. Bɛ bu alɪsan nɪn anun nsan kɔsɔ a, awosin'n tu kɔn.

¹³ Mɛlɛ sɔ'n, mɪn 'nɪan an, anɪn kɔlɪɛ kɔn lɛ tu sɪn nyanmɪan nɪn anyunnun. Mɪn tɪ kɛ ɔ lɛ sun ɔ kan yɪ sɛlɛ kpa kɛ: “Munnzue! Munnzue! Munnzue lɛ ba tɔ menian'n-mɔ mɔ bɛ wɔ asɪɛ nɪn asɔ'n mɛlɛ mɔ mmɔfɔvɛ nsan'n 'ba hu bɛ kɔnɔti'n!”

9

5. Kɔnɔti'n m'ɔ tian yɪ nnun'n

¹ Ehi anzin, nyanmɪansɔ bɔfɔvɛ'n m'ɔ tian yɪ nnun'n kɔ hu yɪ kɔnɔti diɛ'n. Mɪn 'nɪan an, anɪn nzalama kɔn fi anwunno ɔ kɔ tɔ asɪɛ nɪn asɔ. Bɛ kɔ fa kunman kɔnɔlɔn-mgbɔnɔlɔn sannvɛ'n bɛ kɔ wula yɪ sa nun. ² ɔ kɔ tike kunman nɪn asɔ. Ebelɛ ala, ewusanlan mindo, mindo, kɛ ebo mɔ bɛ lɛ yala yɪ fi kunman nɪn anun kɔ fite. Ewusanlan'n m'ɔ fi kunman nɪn anun fitɛlɪ'n kɔ lu mɔn nɪn anun tuun ɔ kɔ hyɪ sɛnzɛ'n, bɛ ngɔala man ɛnwɔnmɪan de. ³ Tɛtɛbɔabɔa fi ewusanlan nɪn anun kɔ fite fite,

be kɔ fa asie'n. Be kɔ man bé tunmin. Be ka a, bé nɔan'n le bɔle ke nyanmian aka'n. ⁴ Be kɔ han be kɔ hele bé ke nán be kan ndile'n, nán be kan baka fíí. Nan menian mɔ Nyanmian nzɔle nnɔn man bé nwonman nin asu'n, be nɔn bé yía nun. ⁵ B'a mman man teteɔɔabɔɔa sɔ'n-mɔ atin ke be hún menian sɔ'n-mɔ. Nan be manlɔn bé atin ke be héle bé yale dede sala nnun. Yale sɔ'n mɔ be 'kele bé'n, ɔ ti ke sɔanlan mɔ nyanmian aka kɔ ha yí'n. ⁶ Yale sɔ'n mɔ be 'ba li yí sala nnun nin anun'n, ɔ 'ka menian sɔ'n-mɔ angɔnmɔn an, ahan b'a wu kpê kɔn, nan kɔsu be le nwu man. Be 'ba se ke ewue hún bé kpê kɔn, nan kɔsu ewue'n ngɔ te man bé sɔ.

⁷ Teteɔɔabɔɔa sɔ'n-mɔ, be ti ke mgbannɔ-mɔ mɔ b'a sesie bé mɔ be le fa be kɔ hɔn elɔe ɔ. Be sɔ esika kɔkɔle kele. Bé nyin nin anun soman kulo sɔanlan. ⁸ Bé ti enyuan'n ti ke mmalasua'n-mɔ ati enyuan'n. Bé je'n-mɔ ti ke tetianfɔe aje. ⁹ Be wowula bulale taladie bé hue nin asu ke menian mɔ be le kɔ elɔe ɔ. Be 'tu a, bé ndeba nin anun te ke hyuili mɔ ekpanngɔ le cɔn kɔ elɔe ɔ. ¹⁰ Bé dua'n ti dene-dene ke nyanmian aka'n-mɔ die'n. Bé dua sɔ nin anun yê tunmin'n mɔ be 'fa be kele menian'n-mɔ yale dede sala nnun'n wɔ ɔ. ¹¹ Be le bé belemgbin kɔn. Belemgbin sɔ'n ti bɔfɔe. Yí yê kunman kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn'n wɔ yí sa nun ɔ. Ebele anie nin anun, be fele bɔfɔe sɔ'n “Abadɔn”. Geleki anie nin anun an, be fele yí “Apoliɔn”. Dunman sɔ'n, yí bu y'ɔ le ke seɔliwafɔe.

6. *Kɔnɔti'n m'ɔ tian yí nsian'n*

¹² Yale m'ɔ li mɔa nin a sɔn. Nan yale nnyuan mmiekun-mɔ wɔ bé nyunnun. ¹³ Ehi anzin, bɔfɔe'n m'ɔ tian yí nsian'n kɔ hu yí kɔnɔti die'n. Mɔn 'tie

a, anun anie'n fi esika kəkəle tɔbɩlɩ nɩn afannan nɩn anun. Esika kəkəle tɔbɩlɩ sɔ'n jin Nyanmɩan anyunnun ebɛɛ. ¹⁴ Anie'n ɛ kan kele bɔfɔe'n m'ɔ tian yɩ nsian m'ɔ le kɔnɔti'n yɩ sa nun'n ke: “Nyannji Abɔnsanmɔn mmɔfɔe nnan'n mɔ b'a cɩcɩ bɛ asue kpili'n mɔ bɛ feɛɛ yɩ Efalati nɩn anɔvan ebɛɛ'n.” ¹⁵ Bɛ kɔ nyannji mmɔfɔe nnan sɔ'n-mɔ. Junman mɔ bɛ sieli bɛ ebɛɛ kɛ bɛ lɩ afɔe sɔ'n, sala sɔ'n, cɩan sɔ'n ɔ nɔn dɔe sɔ'n, y'ɔ le kɛ, bɛ bu asɛ nɩn asɔ menian'n-mɔ anun fâ nsan an, mmɔfɔe sɔ'n hún fâ kɔn anun menian'n-mɔ. ¹⁶ Bɛ kɔ bɔ mmɔfɔe nnan sɔ'n-mɔ nzalafɔ'n-mɔ mɔ bɛ fɔ ɛkpanngɔ nɩn anɔvan bɛ kɔ hele mɩn. Bɛ ti menian akpɩ eya nnyuan.

¹⁷ Kɛ mgbanngɔ'n-mɔ nɔn menian'n-mɔ kpɩn ti yɩ'n, n gɔ nwun yɩ elalie nɩn anun. Bɛ taladie'n mɔ bɛ wowula'n, yɩ hue nɩn asɔ ti bulalɛ. Mmie-mɔ die'n ti kəkəle kɛ sɩn, mmie-mɔ ti kəkəle zɔɔn, mmie-mɔ ti akɔ elɔ. Mgbanngɔ'n-mɔ ati'n ti kɛ tetianfɔe ati. Sɩn ewusanlan nvan nvan kɛ tui ndunmunlan fi bɛ nɔvan anun fite. ¹⁸ Ninngɛ nsan sɔ'n kɔ hun menian'n-mɔ. Bɛ mɔ bɛ wuli'n, bɛ bu asɛ nɩn asɔ menian'n-mɔ anun nsan an, bɛ tu kɔn. ¹⁹ Mgbanngɔ'n-mɔ tunmin'n wɔ bɛ nɔvan'n nɔn bɛ dua nɩn anun. Bɛ dua'n ti kɛ owo, bɛ le tile, bɛ fa bɛ kele menian'n-mɔ yalɛ.

²⁰ Menian bɔ nga'n-mɔ mɔ ninngɛ sɔ'n-mɔ a ngun man bɛ bie'n, b'a nnun man bɛ nwɔn b'a ngaci man bɛ abalabɔ'n. Bɛ kɔ ha bɛ nyɔɛ ɛɛ nɩn anun, bɛ kɔ tɔtɔ mmɔsɔɩn'n-mɔ, esika kəkəle, jɛɛ nɔn ayiwa abaaba, ɛbɔe nɔn baka abaaba. Abaaba sɔ'n-mɔ nnwun man asɩ, bɛ ndɩ man ejɔɛ, bɛ ngɔala man nanndɩ. ²¹ Menian bɔ nga sɔ kɔnmgba'n kɔ ha bɛ meninhuan nɩn anun, bɛ jiliwa ɛyɛ nɩn anun, bɛ satɩfɔe nɩn anun, bɛ awue nɩn anun.

10

Bɔfɔɛ'n nɔn kalata kaan'n.

¹ Ehi anzin, min 'nian an, n gɔ nwun tunminfɔɛ bɔfɔɛ kɔn biekun, ɔ fi nyanmiansɔ ɔ le ju. Esue bɔlé fɔfɔ yí nwɔn, yê nyanngɔndɔn nɔn a tɔ a bala yí ti'n. Yí nyɔn nɔn anun'n ta ke sɛnzɛ. Yí ja'n-mɔ jue kpalamgbalaɔn ke sɛn. ² ɔ le kalata kaan kɔn yí sa nun. Kalata sɔ'n, b'a buke nun. Yí ejian m'ɔ jin'n, yí ja fama'n jin jenvie nɔn anyɔnsɔ, yê bɛ'n jin asie nɔn asɔ. ³ ɔ kɔ tian sele kpa ke tetianfɔɛ. M'ɔ tianlɔn sɔ'n, mgbanlanlan nsɔ'n kɔ te be kɔ sɔ su. ⁴ Mɔ be solɔ su'n, mɔn nwan min 'kele ejɔle'n mɔ be hanlɔn'n. Nan min 'tie a, anie bie fi nyanmiansɔ. Anie sɔ'n le kan kele mɔn ke: “Ejɔle'n mɔ mgbanlanlan nsɔ nɔn a han'n, n'ɛ kele, nan man ɔ há wó ti anun.”

⁵ Ehi a, bɔfɔɛ'n mɔ yí ja'n kɔn jin jenvie nɔn anyɔnsɔ, mɔ kɔn'n kɔsɔ jin asie nɔn asɔ'n, ɔ kɔ tɔngɛ yí sa fama'n nyanmiansɔ. ⁶ ɔ kɔ han sɔnlan'n m'ɔ ti asɔ dahuu, m'ɔ bɔli anwunno nɔn asie nɔn asɔ ninngɛ'n-mɔ nɔn jenvie nɔn anun diɛ'n-mɔ nɔn ati ke: “Mɛle nɔn man ebele fí kón! ⁷ Nan mɛle mɔ bɔfɔɛ'n m'ɔ tian yí nsɔ'n 'ba hu yí kɔnɔti diɛ'n, Nyanmian nɔialie nun like'n 'ba kpɔn sɔ. Like sɔ'n, ɔ hanlɔn yí nwɔn ejɔle ɔ heleli yí ngɔa'n-mɔ mɔ be ti yí mgbɔmanfɔɛ'n.”

⁸ Ehi anzin, anie'n m'ɔ fi nyanmiansɔ m'ɔ n dilɔn kɔ han kɔ hele mɔn biekun ke: “Kalata'n mɔ b'a buke nun mɔ bɔfɔɛ'n m'ɔ jin jenvie nɔn anyɔnsɔ, ɛsɛ ɔ jin asie nɔn asɔ le yí yí sa nun'n, kɔ le.”

⁹ N gɔ hɔ bɔfɔɛ nɔn anwɔn elɔ, n gɔ sele yí ke ɔ fá kalata kaan'n mán mɔn. ɔ kɔ han kɔ hele mɔn ke: “De kalata sɔ'n nán di. ɔ 'yɔ wó kunnun elɔ eyɔi eyɔi, nan kɔsɔ ɔ 'yɔ wó nɔn nɔn anun mɔnɔn-mɔnɔn ke

wε.” ¹⁰ N gɔ le kalata'n m'ɔ wɔ yí sa nun'n n gɔ li. ɔ kɔ yɔ mín nɔan nun anun minlɔn-minlɔn ke wε, nan mɔ m minlɔn'n, ɔ yɔli mín kunnun εɔ εyυι εyυι. ¹¹ Ehi a, be kɔ han be kɔ hele mín ke: “Nyanmian ngalie'n m'ɔ tɔ de menian dɔvɔn'n, mân mân, anie anie ɔ nɔn mmelemgbin dɔvɔn'n, ɔ se ke ε hán yí biekun.”

11

Nyanmian mgbɔmanfɔe nnyuan'n.

¹ Ehi anzin, be kɔ wula mín sa nun ndεε kpɔman kɔvɔn. Kpɔman sɔ'n, be fa be susu ninngε. Be kɔ han be kɔ hele mín ke: “Jasɔ, susu Nyanmian sua'n ɔ nɔn esika kɔkɔle tɔbilɔ'n, nán ka menian'n-mɔ mɔ be kɔ asɔnɔn nun'n. ² Nan awulo'n dɔε, n'ε susu yí bie, yaci yí εbeε, afi b'a fa b'a man bé mɔ be tɔ man Nyanmian menian'n. Be 'ba nanndi kulo nwanzzan-nwanzzan nun asɔ dede sala abulanan nɔn nnyuan. ³ Min 'ba sɔan mín adanzie nnyuan'n min man be ba be kan mín Nɔan Ejɔle'n dede cian akpu kɔvɔn εya nnyuan abulasian. Bé menian nnyuan sɔ'n, be 'ba wula kotoku m'ɔ kele ke menian'n-mɔ nún bé nwɔn be káci bé abalabɔ'n be fá bé nwɔn be mán Nyanmian.”

⁴ Adanzie nnyuan sɔ'n-mɔ y'ɔ le *olívɔ mmaka nnyuan'n ɔ nɔn nganlannie nnyuan'n mɔ be jijin yé Min m'ɔ le asie nin anyunnun εbeε'n. ⁵ Se sɔanlan bie nwan ɔ 'yɔ bé εte a, sín fi bé nɔan nun fite ɔ yala bé mgbɔfɔe'n-mɔ. Sɔanlan mɔ yí nwan ɔ 'yɔ bé εte'n, ke ɔ 'wu yí nun anɔn. ⁶ Mele'n kwalaa mɔ be 'kan Nyanmian Anɔan Ejɔle'n, be le tunmin be kwalaa be ci esue'n, be man ɔ ndɔ man. Eεε be le tunmin be kwalaa be man asie nin asɔ asue'n-mɔ kwalaa kaci moja. Se be kulo ke ewue ngacile kwalaa ba mân

nun anun an, be le yí nwɔn tunmin be man ɔ ba ke be kulo wɔ mele biala.

⁷ Se be yue Nyanmian Anvan Ejɔle'n kan an, naan'n m'ɔ fi kunman kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn nun anun 'fite'n nɔn bé b'a hɔn elɔɛ. Yí sa 'ba hɔala bé ɔ kun bé. ⁸ Be fuin'n 'ba ha kulo kpili'n gua nun asɔ. Ebele yê be bɔbɔli bé Mɔn kulɔwa nun asɔ ɔ. Kulo sɔ'n, be fele yí anyɔndala nun Sodɔmɔn nɔn Ezipiti. ⁹ Mân mân anun menian, afile afile anun menian ɔ nɔn anɛ anɛ'n-mɔ anun menian 'ba tu nɔan bé fuin'n dede cian nsan nɔn sin. Be ngɔ man man sɔanlan fíí atɔn ke ɔ síe bé fuin'n. ¹⁰ Mân nun anun menian'n-mɔ 'ba li menian nnyuan sɔ'n-mɔ ewue nun anwɔn fe. Be 'di yí nwɔn ndutue be ce bé nwɔn ninngɛ. ɔ sanlin ke Nyanmian mgbɔmanfɔe nnyuan sɔ'n-mɔ, b'a man asɛ menian'n-mɔ a nwun bé nyɔnsɔ kpa.

¹¹ Nan mɔ cian nsan nɔn sin'n sɔnlɔn'n, Nyanmian kɔ fa ngɔan wawɛ'n kɔ wula bé nun. Be kɔ jasɔ kɔ jinlan bé ja nun. Esulo kpili kpa kɔ han bé kwalaa mɔ be nwunlin bé'n. ¹² Anɛ kɔn fi nyanmiansɔ, ɔ kɔ tɔan seɛ kpa ɔ kɔ han kɔ hele mgbɔmanfɔe nnyuan'n ke: “Emɔ fú bála ewa!” Mɔ be 'fɔ be kɔ'n, esue bɔlé fɔfɔ bé nwɔn, bé mgbɔfɔe'n-mɔ nwunlin bé bé nyɔnsɔ.

¹³ Temɔn sɔ kɔnmgb'a'n, asɛ'n kɔ kpusu seɛ kpa. Kulo'n lika m'ɔ bubuli'n, be bu kulo bɔndɔn nun anun bulu a, ɔ tu kɔn. Menian akpu nsɔ kɔ wu nun. Esulo kɔ han bé bu nga'n-mɔ. Be kɔ wula anwunno Nyanmian nun anunminnyanmɔn.

¹⁴ Munnzue'n m'ɔ tɔan yí nnyuan nun a sɔn, m'ɔ tɔan yí nsan'n tɔa sɔ ndɛ-ndɛ.

7. Kɔnɔti'n m'ɔ tɔan yí nsɔ'n

15 Ehi anzin, bɔfue'n m'ɔ tian yí nsu'n kɔ hu yí kɔnɔti di'e'n. N gɔ ti ejɔjɔle wɔ nyanmiansu elɔ. Anie sɔ'n-mɔ le tian sele kpa be kan ke:

“Mân nun asu belemgbin elie'n ti yé Mɔn nun yí Kilisi'n di'e sian'n.

Kilisi 'di belemgbin dahuu!”

16 Mɔ be hanlɔn sɔ yueli'n, mgbain abulaa nun nnan'n mɔ be titi bé bia'n-mɔ asu Nyanmian Kpili anyunnun ebele'n, be kɔ butu butu bé nyin asi be kɔ su Nyanmian Kpili. Bé nwan:

17 “Yé Mɔn, Tunminfue Nyanmian,

Wó mɔ daba anun e wɔ ebele,

e se e wɔ ebele ene muonun'n,

ye 'da wó asi.

Ɔ sanlɔn ke a yi wó tunmin kpili nun

a hele mân'n kwalaa ke wó ngɔnmun ala yé

e ti belemgbin ɔ.

18 Mân nun anun menian'n-mɔ falɔ wó nwɔn ekpɔ.

Nan mele nun a ju mɔ e 'ba hele bé ke

bé nwɔn sikpe wɔ wó kunnun.

Temɔn nun a ju,

e 'ba bua ewue mma'n-mɔ kwalaa ndee.

Mele nun a ju, wó ngɔa'n-mɔ

mɔ be ti wó mgbɔmanfue'n, ɔ nun bé

mɔ be ti wó di'e mɔ bé nyin sɔ wó'n,

mgbain nun mmatɔnman, e 'ba man bé ahatua.

Mele nun a ju, bé mɔ be bɔ mân'n,

e 'ba bɔ bé busu.”

19 M'ɔ yɔli sɔ'n, be kɔ tike Nyanmian sua'n m'ɔ wɔ nyanmiansu elɔ nun anɔan'n. Yí nyihye alaka'n m'ɔ jin nun'n, be nwun yí. Nyanmian'n kɔ kpe mian, n gɔ ti ejɔjɔle, mgbanlanlan kɔ te, asi'e'n kɔ kpusu, asukɔvɔn kɔ titi kɔ gua.

NZOLE MGBILI NSU'N

12

1. Balasua'n non naan kakale kpili'n

¹ Ehi anzin, nzole kpili kon ko fite nyanmianso. Min 'nian an, n go nwun balasua kon, senze'n fofa yi nwun ke taladi m'o wula. Yi ja'n jijin sala nin aso. O so belemgbin kele. Kele so'n, Nzalama bulu non nnyuan wo so. ² Balasua so'n ti nwonnzefue. Yi ko nin a han yi, nan yi yale'n mo o le yo yi'n, o le man o tian. ³ Nzole kon biekun ko fite nyanmianso. Min 'nian an, n go nwun naan kakale kpili kpa kon. Naan so'n, o le tile nso, ye mme bulu. Yi ti kon biala so belemgbin kele. ⁴ O le yi dua'n o tutu nzalama'n-mo gua asi. Nzalama m'o tutuli guali asi'n, se be bu nzalama'n-mo kwalaa anun nshan, be tu kon. Naan kakale so'n ko jinlan balasua'n m'o le wo nin anyunnun ebele, nan se o wo a, anin o 'di yi wa'n. ⁵ Balasua'n ko wo baa belenzua kon. Baa belenzua so'n, yi dein ye o le bulale kpoman o 'sie man'n kwalaa o. Ke be wuli yi be tui asi nin ala, be ko fa yi be ko ho Nyanmian anwon elo yi bia nin anwon. ⁶ Balasua'n ko nwanndi ko ho ewa nin anun elo. Ebele ye Nyanmian sesieli lika ke o tanlan maan be ta yi dede cian akpu kon eya nnyuan abulasian o.

⁷ Ehi a, elae kon ko to nyanmianso elo. Nyanmian Kpili bafue'n mo be fele yi Minse'n non yi mmofue'n-mo mo be si yi so'n, be non naan kakale so'n non yi sasodi'e'n-mo be ko hun. ⁸ Be ko hun dede Minse non yi mmofue'n-mo asa ko huala naan kakale'n non yi sasodi'e'n-mo. Be ko tu be fi nyanmianso. ⁹ Be ko han naan kakale kpili'n ko to gua so. Naan kakale kpili

sɔ'n, y'ɔ le owo daba'n mɔ be fele yí Abɔnsanmɔn'n.
Be fele yí biekun *Satan m'ɔ laka mân bɔndɔn'n. Be
kɔ han yí ɔ nɔn yí sasɔ'n-mɔ be kɔ gua asie nɔn asɔ.

¹⁰ Ehi anzin, mɔn 'tie a, n gɔ ti anie bie anwunno
elɔ. Anie sɔ'n le tian kan ke:

“Sian die, bé ti ele mele nɔn a ju!

Sian die, Nyanmian a yí yí belemgbin tunmin nɔn
a hele!

Sian die, tunmin'n wɔ yí Kilisi nɔn asa nɔn.

Ɔ sanlin ke sɔanlan'n mɔ kɔngɔe nɔn eyua

ɔ kpɛ yé nianman'n-mɔ anwɔn ngɔnndɔnmgbɔ keke
Nyanmian'n,

b'a han yí b'a tɔ asi.

¹¹ Ɔ nanndi *Bɔa Baa'n moja'n

nɔn yí nwɔn adanzie elie nɔn asɔ,

yé nianman'n-mɔ a li Abɔnsanmɔn asɔ kunnun-
mun.

B'a tie b'a fa bé ngɔan'n b'a to ewue.

¹² Yí sɔ ati, nyanmiansɔ, e nɔn bé mɔ be wɔ elɔ'n,

emɔ lí ndutue!

Nan munnzue a han asie'n nɔn jenvie'n!

Ɔ sanlin ke Abɔnsanmɔn a ju bé nwɔn elɔ.

Ɔ'a fe eya kpa,

afi ɔ si ke yí mele'n m'ɔ ka'n ti sin kaan sɔa.”

¹³ Mɔ naan kɔkɔle'n nwunlin ke b'a han yí b'a tɔ
asie nɔn asɔ ewa'n, ɔ kɔ tu kɔ fɔan balasua'n m'ɔ
wɔli baa belenzua'n. ¹⁴ Mɔ ɔ 'tu fɔan yí'n, be kɔ

man balasua'n ndeba nnyuan. Ndeba sɔ'n-mɔ ti
kɔle kpili kɔn ndeba. Balasua'n kɔ tu kɔ hɔ ewá
nɔn anun elɔ, lika mɔ be sesieli be manlin yí ke ɔ
tánlan maan be tá yí dede afɔe nsan nɔn sin'n, nán
owo nɔn asa a ngan man yí. ¹⁵ Nan mɔ balasua'n
'tu kɔ'n, naan kɔkɔle'n kɔ kpu asue kpili kɔn maan

balasua'n tɔ nun yí mgbaha'n nɔn yí kɔ. ¹⁶ Nan mɔ naan kɔkɔlɛ'n kpuli asue'n, asɛ'n kɔ sɔ kɔ nɔn ɔ kɔ le balasua'n. ¹⁷ Ehi a, naan kɔkɔlɛ'n kɔ fa balasua nɔn anwɔn ekpɔ. Balasua nɔn amma'n-mɔ, mɔ bɛ di Nyanmian mala nɔn asɔ, mɔ bɛ de Zozi Anwan Ejɔlɛ'n bɛ di'n, naan kɔkɔlɛ'n kɔ fa elɔɛ kɔ tva bé. ¹⁸ Naan kɔkɔlɛ'n kɔ hɔ kɔ jinlan jenvie nɔn anwan anywan nɔn asɔ.

13

2. Naan'n mɔ fi jenvie nɔn anun 'ba fite'n

¹ Ehi anzin, mɔn 'nɔn an, n gɔ nwun naan kɔn kɛ ɔ fi jenvie nɔn anun ɔ lɛ fite. Naan sɔ'n le tile nsɔ, yê mmɛ bulu. Mmɛ kɔn biala sɔ belemgbin kele. B'a hɛlɛ Nyanmian dunmannzɛciɛ ninngɛ b'a gua tile nsɔ'n kɔn biala asɔ. ² Naan sɔ'n mɔ n nwunlin yí'n tɛ kɛ abɔa. Yí ja'n tɛ kɛ naan kpili'n mɔ bɛ fɛlɛ yí *usu'n diɛ'n. Yí nwan'n tɛ kɛ tetianfɔɛ anwan. Naan anwɔn esulo'n kɔ fa yí tunmin'n, yí belemgbin bia'n ɔ nɔn yí tunmin'n m'ɔ fa sie mân'n kɔ man yí. ³ Naan sɔ'n, ebɔta mɔ yí tɛ nsɔ nɔn anun kɔn butali'n, ɔ di kɛ ɔ wu. Nan kɔsɔ yí kanlan'n kɔ hɔ. ɔ kɔ sin asɛ nɔn asɔ ewa menian'n-mɔ kɔalaa anwɔn, bɛ kɔ si yí sɔ. ⁴ Menian'n-mɔ kɔalaa kɔ sɔ naan kɔkɔlɛ'n. ɔ sanlin kɛ ɔ'a fa yí tunmin'n ɔ'a man naan'n. Menian'n-mɔ kɔ sɔ naan'n kɔsɔ bie. Bé nwan: “Nwan yê ɔ nɔn naan'n sɛ ɔ? Nwan yê ɔ kɔala yí nɔn kɔn ɔ?”

⁵ Bɛ kɔ man naan nɔn atɔn kɛ ɔ hán ejɔlɛ ɛtɛ tía Nyanmian ɛsɛ ɔ séci yí dunman. Mɛlɛ'n mɔ bɛ falɛ bɛ manlin yí kɛ ɔ lí tunmin'n tɛ sala abulanan nɔn nnyuan. ⁶ ɔ kɔ bɔ yí bɔ ɔ kɔ han ejɔlɛ ɛtɛ ɛtɛ ɔ kɔ tia Nyanmian, ɔ kɔ séci yí dunman. Nyanmian lika m'ɔ tɛ'n, ɔ nɔn menian mɔ bɛ nɔn yí wɔ nyanmiansɔ

elɔ'n, ɔ kɔ han bé kwalaa bé nwɔn ejɔle ete. ⁷ Be kɔ man yí atin ke ɔ nun Nyanmian menian'n-mɔ hún elɔe ɔ lí bé sɔ kunnunmun. Be kɔ man yí tunmin ke ɔ síe mân nun anun nvilie'n-mɔ kwalaa, ɔ nun mân nun anun menian'n-mɔ kwalaa, ɔ nun mân nun anun anɛ'n-mɔ kwalaa. ⁸ Asɛe nun asɔ menian'n-mɔ mɔ Nyanmian 'bɔ mân'n mɔ bé dunman nnɔn man *Bɔa Baa'n mɔ be hunlin yí'n kalata nun anun'n, menian sɔ'n-mɔ kwalaa 'ba sɔ naan'n.

⁹ Sɔanlan m'ɔ sɛ fasie'n, ɔ fá síe. ¹⁰ Sɔanlan m'ɔ di mɔ be tɔ yí fiadi'n, be 'tɔ yí fiadi. Sɔanlan m'ɔ kɔ fa dadɛ kɔ hun sɔanlan'n, be 'fa dadɛ be kun yí muonun bie. Ehika ati, ɔ se ke Nyanmian menian'n-mɔ héle ke be le dedi eɛe be kwalaa abɔtalɛ si.

3. Naan'n m'ɔ fi asɛe nun abɔ 'ba fite'n

¹¹ Ehi anzin, min 'nian an, n gɔ nwun naan kɔn biekun. ɔ fi asɛe nun abɔ ɔ kɔ fite. ɔ le mme nnyuan ke bɔa baa mme. Yí ejɔjɔle'n soman naan kɔkɔle'n die'n. ¹² ɔ le naan'n m'ɔ lili mɔa fiteli'n tunmin'n kwalaaatin yê ɔ fa yɔ ninng'e'n-mɔ wɔ yí nyunnun ɔ. ɔ kɔ man asɛe nun asɔ menian'n-mɔ kɔ kpati kɔ sɔ alimɔa naan'n mɔ be bɔtalɔ yí ke ɔ 'wu mɔ yí kanlan'n hɔlɔ'n. ¹³ ɔ kɔ yɔ asinbenwɔn ninng'e mgbili mgbili kpa, dede ɔ man sɛn bɔbɔ fi nyanmiansɔ ɔ tɔ asɛe nun asɔ menian'n-mɔ kwalaa anyunnun ebele. ¹⁴ Asinbenwɔn ninng'e'n mɔ be manlɔn yí atin ke ɔ yɔ wɔ alimɔa naan nun anyunnun ebele'n, ɔ manlɔn menian'n-mɔ minlinlin. ɔ kɔ han kɔ hele asɛe nun asɔ menian'n-mɔ ke be nían alimɔa naan nun anwɔn sɔ be sé abaaba kɔn nán be sɔ yí. Alimɔa naan'n y'ɔ le mɔ be le dadɛ be bɔtalɔ yí ewue ebɔta mɔ ɔ'a nwu man'n. ¹⁵ Be kɔ man kasian naan nun atin ke ɔ mán abaaba'n ngɔan

maan ɔ jújɔ ɛsɛ ɔ hún bé kwalaa mɔ bɛ ngulo man kɛ bɛ sɔ yí'n. ¹⁶ Mgbain ɔ, mmatɔnman ɔ, esikafuɛ ɔ, ehianfuɛ ɔ, nganga ɔ, bé mɔ bɛ tɪ man nganga ɔ, naan'n kɔ man bɛ kɔ sesie bé kwalaa bé nzɔlɛ bé sa fama'n anaan bé nwɔnnaan nɪn asɔ. ¹⁷ Svanlan mɔ b'a nzie man yí nzɔlɛ sɔ'n bie'n, ɔ le man atɪn ɔ ndo man like, ɔ le man atɪn ɔ ndɔnɪn man like. Nzɔlɛ sɔ'n y'ɔ le naan'n dunman'n anaan yí dunman'n mgbɔnndan nzɔlɛ'n.

¹⁸ Ewa diɛ, bɛngɛlefɛ ɛjɔlɛ ɔ. Svanlan m'ɔ sɪ ngɛlɛ'n kwalaa kɛ ɔ titɪ ɔ nwun naan'n dunman'n mgbɔnndan nzɔlɛ'n. ɔ sanlɪn kɛ svanlan dunman ɔ. Yí nvan tɪ ɛya nsian abulasian nɔn nsian.

14

4. Nyanmian Bva Baa'n nɔn yí menian'n-mɔ

¹ Ehi anzin, mɪn 'nɪan an, n gɔ nwun *Bva Baa'n kɛ ɔ jin Siɔn buka nɪn asɔ. Menian akpɪ ɛya kɔn abulanan nɔn nnan jijin yí nwɔn ɛbɛlɛ. B'a hɛlɛ Bva Baa'n nɔn yí Sɪ bé dunman'n bé nwɔnman nɪn asɔ. ² N gɔ tɪ anɪɛ bie. Anɪɛ sɔ'n fi nyanmiansɔ. ɔ te kɛ asue agualɛ mgbili'n-mɔ. ɔ te kɛ mgbanlanlan m'ɔ kɔ te sɛlɛ kpa'n. Anɪɛ sɔ'n mɔ n dili'n tɪ kɛ sanngo mɔ bɛ lɛ bɔ ɔ. ³ Menian nwala nwala sɔ'n-mɔ jijin Nyanmian belemgbin bia'n, nɔn naan nnan'n ɔ nɔn mgbain abulaa nɔn nnan nɪn anyunnun ɛbɛlɛ, bɛ lɛ tɔ ejue fufɔlɛ kɔn. Ejue sɔ'n, svanlan fí ngɔala man yí suan, sannan menian akpɪ ɛya kɔn abulanan nɔn nnan'n mɔ Zozi falɪ yí moja'n tolɪ bé asɪɛ nɪn asɔ nɪn ala.

⁴ Menian sɔ'n-mɔ nɔn balasua a nzan man nɪn b'a ngua man bé nwɔn efian. Bé nwɔn tɪ. Lɪka biala mɔ bva Baa'n 'kɔ'n, bé nɔn yí yê ɔ kɔ ɔ. B'a to bé wɔ

menian'n-mə afian. Bε ti κε alimua ninngε mə bε lε fa bε bə afəliε bε man Nyanmian ə nʊn Bua Baa'n.
⁵ Cian bie lé, bε tɪlɪ man κε ato εjəle fi menian sɔ'n-mə anʊan a fite. Efian fii nʊn man bε nʊn.

5. *Nyanmiansu mməfve nsan'n*

⁶ Ehi anzin, mɪn 'nian an, n gə nwun nyanmiansu bəfve kʊn. Bəfve sɔ'n, anɪn ə lε tu sɪn anwunno anwunno kpa. Yí dein y'ə di κε ə bə Ejələkpa'n m'ə le man ayueliε'n ə kele asiε nin asu menian'n-mə kʋalaatin, m̃an m̃an'n-mə, anɪε anɪε'n-mə, ə nʊn afilie afilie'n-mə. ⁷ Bəfve'n lε tian seλε kpa kan κε: “Emə sulo Nyanmian Kpili nán bε wúla yí anunminnyanmʊn! ə sanlɪn κε mεlε'n mə ə 'fa bua menian'n-mə kʋalaa ndεε nin a ju. Emə sʊ sanlan'n m'ə bəli anwunno nʊn asiε'n, jenvie'n nʊn asutile'n-mə'n.”

⁸ Ehi anzin, mɪn 'nian an, n gə nwun nyanmiansu bəfve kʊn biekun. Ɔ si alimua diε nin asu. Yí nwan: “Ɔ'a tə! Ɔ'a tə! Kulo kpili'n mə bε feλε yí Babilonʊn nin a tə! Yí mə ə'a su yí ajɔamannɪn bobolobe nzan'n ə'a man m̃an kʋalaa a nʊn'n!”

⁹ Ehi anzin, mɪn 'nian an, n gə nwun nyanmiansu bəfve kʊn biekun. Ɔ si alimua diε nnyuan'n-mə asu. Ɔ lε tian seλε kpa kan κε: “Sʊanlan biala m'ə kə sʊ naan'n nʊn yí abaaba'n, m'ə kə tie maan bε kə sie yí nwʊnman anaan yí sa nin asu nzələ'n, ¹⁰ sʊanlan sɔ'n, Nyanmian Kpili 'fε yí nwʊn eya kpili kpa, ə 'tua yí yí nwʊn kale. Yí nwʊn kale mə ə 'tua yí'n, ə ti κε nzan m'ə yə sɪ, mə b'a ngua man nun nzue b'a nda man yí nʊan ə. Ɔ 'nʊn yí kʋalaa. Ɔ 'nwun yalε kpili kpa sɪn'n nʊn like'n m'ə ban nvan nvan κε tui ndunmunlan nin anun wə nyanmiansu mməfve nwannzan-nwannzan'n-mə nʊn Bua Baa nin anyunnun εbele. ¹¹ Sɪn nin ewusanlan'n mə ə

'kpunmgbun bé'n, ɔ nyue man lé. Bé mɔ be kɔ su naan'n, ɔ nun yí abaaba'n, mɔ esɛ be kɔ tie maan be kɔ sie naan'n nzɔlé'n bé nwɔn'n, menian sɔ'n-mɔ, kɔngɔe nun eyua, efɛ ala yê ɔ la bé su ɔ."

¹² Eɬika ati, bé mɔ b'a fa bé nwɔn b'a man Nyanmian be di yí mala nun asu, mɔ be de Zozi be di ananhɔle nun'n, ɔ di ke be kele ke be si abɔtalɛ.

¹³ Eɬi anzin, mɔn 'tie a, n gɔ ti anɛ bie. Anɛ sɔ'n fi nyanmiansu. ɔ le kan kele mɔn ke: "Kele ejɔle eɬi: Temɔn mɔ ye wɔ nun'n, nyila hán bé mɔ be wu wɔ yé Mɔn dunman nun'n!" Nyanmian Wawɛ'n kɔ sɔ su ke: "Sakpa, ɔ ti ananhɔle. Be kɔala ke be de bé enwɔnmian wɔ́ bé junman elie nun anun. ɔ sanlɔn ke bé nyɔlie kpa'n mɔ b'a yɔ'n si bé su."

6. Asiɛ nun asu ninngɛ etiɛ'n

¹⁴ Eɬi anzin, mɔn 'tɔ mɔn nyɔn biekun an, n gɔ nwun nyanmian nun anyunnun bɔlé fufue kɔn. Sɔanlan kɔn ti su, ɔ soman Mân Baa. Esika kɔkɔle abotile bɔ yí ti. ɔ le dadɛ ati tɔkɔle nâ nâ kɔn yí sa nun. ¹⁵ Eɬi anzin, nyanmiansu bɔfɔe kɔn biekun fi Nyanmian sua nun anun kɔ fite, ɔ le tian seɛ kpa ɔ kan kele sɔanlan'n m'ɔ ti bɔlé nun asu'n ke: "Fa wɔ́ dadɛ ati tɔkɔle'n, nán ti asiɛ nun asu ninngɛ'n. ɔ sanlɔn ke asiɛ nun asu ninngɛ'n kɔalaa a bɔlɔ, bé etiɛ temɔn a ju." ¹⁶ M'ɔ hanlɔn sɔ'n, sɔanlan'n m'ɔ ti bɔlé nun asu'n kɔ tɔ yí dadɛ ati tɔkɔle nun asiɛ nun asu, ɔ kɔ ti su ninngɛ'n.

¹⁷ Eɬi anzin, nyanmiansu bɔfɔe kɔn biekun fi Nyanmian sua'n m'ɔ wɔ anwunno elɔ nun anun kɔ fite. Yí kɔsu ɔ le dadɛ ati tɔkɔle nâ nâ kɔn yí sa nun.

¹⁸ Eɬi anzin, nyanmiansu bɔfɔe kɔn biekun fi esika kɔkɔle tɔbɔlɔ nun anun ɔ kɔ fite. Bɔfɔe sɔ'n le sɔn nun asu tunmin. ɔ kɔ tian seɛ kpa ɔ kɔ han kɔ

hele nunhan'n m'ɔ le dadɛ təkɔlɛ nâ'n kɛ: “Fa wó dadɛ ati təkɔlɛ'n tɪ asɛ nɪn asɔ divɪn sosokpue'n-mɔ, ɔ sanlɪn kɛ yɪ mma nɪn a bɔlɔ.” ¹⁹ Kɛ ɔ hanlɪn sɔ'n, bɔfɔɛ'n kɔ tɔ yɪ dadɛ ati təkɔlɛ nɪn asɛ nɪn asɔ. ɔ kɔ tɪ asɛ nɪn asɔ divɪn sosokpue'n-mɔ ɔ kɔ gua lɪka kpilɪ'n mɔ bɛ hyuhyuɪn divɪn nzue'n. Lɪka sɔ'n y'ɔ le Nyanmɪan sikpe'n. ²⁰ Lɪka mɔ bɛ 'hyuhyuɪn divɪn'n nɪvɪn man kulo nɪn asɔ, ɔ wɔ ebolo. Moja fi lɪka mɔ bɛ lɛ hyuhyuɪn divɪn'n kɔ fite sɔva wa wa wa. ɔ kɔ tɪnngɛ ɔ kɔ hɔ kɔ ju cilo ɛya nsan. Yɪ bɔ'n kɔ ɔ ju metɪlɪ kɔn nɔn sin.

15

7. *Nyanmiansɔ mmɔfɔɛ nsɔ'n ɔ nɔn munnzue nsɔ'n*

¹ Ehi anzin, mɪn 'nɪan an, n gɔ nwun asinbɛnwɔn like kpilɪ kɔn nyanmiansɔ ɛlɔ. Like sɔ'n y'ɔ le kɛ nyanmiansɔ mmɔfɔɛ nsɔ le munnzue nsɔ bɛ sa nun. Munnzue nsɔ sɔ'n, munnzue fɪ kɔn nɔvɪn man bɛ nzin. ɔ sanlɪn kɛ bɛ yɛ bɛ kele Nyanmɪan sikpe'n lɪka m'ɔ kɔ ju nɪn ɔ. ² Ehi anzin, mɪn 'nɪan an, n gɔ nwun jenvie kɔn, ɔ tɪ kɛ niannun, sɪn fola nun. N gɔ nwun bɛ mɔ bɛ lili naan'n nɔvɪn yɪ abaaba'n nɔvɪn yɪ dunman nɪn asɔ kunnunmun'n. Bɛ jijin jenvie'n m'ɔ tɪ kɛ niannun nɪn asɔ, bɛ lile sanngo'n mɔ Nyanmɪan falɪ manlɪn bɛ'n bɛ sa nun. ³ Bɛ lɛ tɔ Nyanmɪan akɔva *Moyizɪ ejue'n nɔvɪn *Bɔva Baa nɪn ejue'n. Bɛ nwan:

“Yɛ Mɪn Tunminfɔɛ Nyanmɪan Kpili,
wó junman mgbilɪ'n mɔ ɛ di'n
sin menian'n-mɔ anwɔn!
ɛ tɪ mân mân'n-mɔ kwalaa bɛ belemgbin.
Wó ninngɛ'n kwalaa mɔ ɛ yɔ'n tɪ ananhɔlɛ,

εσε yí kwalaa tí fṓón.

⁴ Yé Mún, nwan yê ɔ nzulo man wó ɔ?

Nwan yê ɔ ngulo man ké

ɔ wula wó anunminnyanmɔn ɔ?

Wó díε, ε tí kɔnlɔn-ngɔnlɔn.

Mân nún anun menian'n-mɔ kwalaa

'ba kɔtɔ wó nyunnun.

Ɔ sanlɔn ké b'a nwun yí ké wó junman'n

mɔ ε dí'n tí fṓón.”

⁵ Ehi anzin, mún 'nían an, n gɔ nwun yí ké Nyanmian sua nwannzan-nwannzan'n m'ɔ wɔ anwunno εɔ, mɔ nyihye alaka jin nún'n kɔ tike.

⁶ Nyanmiansɔ mmɔfɔε nsɔ'n mɔ bε le munnzue nsɔ'n bé sa nún'n fi Nyanmian sua nún anun bε kɔ fite. Bε wowula taladíε nvufue nhyihyiein minmian minmian yê esika kɔkɔle beletí hyi bé afian.

⁷ Naan nnan nún anun kɔn kɔ wowula mmɔfɔε nsɔ nún asa nún esika kɔkɔle kangɔ nsɔ. Kangɔ nsɔ sɔ'n-mɔ, Nyanmian m'ɔ tí así dahuu'n, yí sikpe'n yi yí.

⁸ Nyanmian Kpili anunminnyanmɔn'n, ɔ nɔn yí tunmin'n kɔ yi ewusanlan, ɔ kɔ fa Nyanmian sua'n líka kɔlaatin. Munnzue nsɔ'n mɔ mmɔfɔε nsɔ'n le'n, sε ɔ yɔlɔ man dede ɔ sunlɔn man an, sɔanlan fíí ngɔala man Nyanmian sua nún anun wɔlɔ.

NYANMIAN SIKPE KANGɔ NSU'N

16

1. Alimva kangɔ'n

¹ Ehi anzin, mún 'tie a, n gɔ tí anie bie, ɔ fi Nyanmian sua nún anun εɔ. Anie sɔ'n le tian sele kpa ɔ kan kele mmɔfɔε nsɔ'n ké: “Emɔ hó bε bútu

Nyanmian sikpe'n m'ò yi kangò nsu nún asie nún asu!"

² Alimva bəfve'n kə hə kə butu yí dié nún asie nún asu. M'ò butuli yí yueli'n, kanlan ete ete m'ò fofu kə tutu bé mə be suli naan'n nún yí abaaba'n, mə yí nzòle'n wə be nwun'n.

2. Kangò'n m'ò tian yí nnyuan'n

³ Ehi anzin, bəfve'n m'ò tian yí nnyuan'n kə butu yí dié'n jenvie nún anun. Asue'n kə kaci moja ke sɔanlan mə ɔ'a wu anwun moja. Nun ninng'e'n-mə kɔalaa kə wu.

3. Kangò'n mə tian yí nsan'n

⁴ Ehi anzin, bəfve'n m'ò tian yí nsan'n kə butu yí dié nún asue mgbili'n-mə nún asutile'n-mə anun. Yí kɔalaa kə kaci moja. ⁵ Ehi, mún 'tie a, anin bəfve'n m'ò nian asue'n-mə asu'n le kan ke:

“E ti fón, wó mə e wə ebete ene,
mə anin e wə ebete daba'n.
E ti nwannzan-nwannzan.
ɔ sanlun ke, mə a yò'n, yí nyin ɔ.

⁶ A man bé moja a nún,
afi b'a gua wó menian'n-mə
nún wó mgbəmanfve'n-mə moja.
Mə b'a kpɔndɛ'n yê b'a nyan yí ɔ.”

⁷ Ehi anzin, mún 'tie a, anin bəfve'n m'ò nian esika kəkəle tɔbili nún asu'n le kan ke:
“Yuo, yé Mún Tunminfve Nyanmian Kpili,
wó ndee ebua'n ti ananhəle, ɔ ti sese.”

4. Kangò'n m'ò tian yí nnan'n

⁸ Ehi anzin, bəfve'n m'ò tian yí nnan'n kə butu yí dié'n senze nún asu. Be kə man senze nún atin ke ɔ júe ɔ yéyala asie nún asu menian'n-mə. ⁹ ɔ kə yeyala menian'n-mə anwun'n. Menian'n-mə kə han ejòle

ete be kō tia Nyanmian m'ō le tunmin wō munnzue sō nūn asu'n. B'a nnun man bé nwōn b'a nwula man Nyanmian anunminnyanmōn.

5. Kangō'n m'ō tian yí nnun'n

¹⁰ Ehi anzin, bōfōe'n m'ō tian yí nnun'n kō butu yí di'e'n naan'n belemgbin bia nūn asu. Ebele ala, yí māt'n kō kaci awosin. Bé m'ō sie bé'n kō kpōsa bé tofeleman wō yal'e'n mō be le nwun yí'n dunman nun. ¹¹ Bé nwōn nganlan nganlan'n-mō nōn yí efufōe'n m'ō le fufu bé'n dunman nun, be kō han ejōle ete be kō tia Anwunno Nyanmian'n. B'a nnun man bé nwōn b'a nyaci man bé nyōle ete'n-mō b'a ngua man.

6. Kangō'n m'ō tian yí nsian'n

¹² Ehi anzin, bōfōe'n m'ō tian yí nsian'n, kō butu yí di'e nūn asue kpili'n mō be fēle yí Efalatū nūn anun. Asue'n kō yue nun. Atūn kō la nūn kō man mmelemgbin'n-mō mō be fi sēnze afitel'e'n. ¹³ M'ō yōli sō'n, mūn 'nīan an, anūn wawē ete nšan, be ti ke kēle. Kōn fi naan kōkōle kpili nūn anvan nun kē fite. Kōn fi naan nūn anvan nun kō fite. Kōn kōsū fi ato kpōmanfōe nūn anvan nun kō fite. ¹⁴ Mmōnsanmōn wawē-mō ō. Wawē sō'n-mō yō asinbenwōn ninngē. Be le kō māt nūn anun mmelemgbin'n-mō kwalaa anwōn be kō wowula bé bō maan be kōkuan bé nvan, nān Tunminfōe Nyanmian cian kpili'n ju a, anūn b'a hōn elōe'n.

¹⁵ Yé Mūn nwan: “Tie, mūn 'ba a nvu nun kē awofōe. Nyila hān sōanlan mō mūn 'ba ju mō ō le nnafi man, m'ō nīan yí taladi'e nūn asu, mō ō 'kō a, yí nwōn gua man sō nān nyian a hun yí.”

16 Mmɔnsanmɔn wawɛ'n-mɔ kɔ hohuan mmelemgbin'n-mɔ anɔan lika'n mɔ bɛ fɛlɛ yí ebele anɛ nɔn anun Haamagedɔn'n.

7. Kangɔ'n m'ɔ tian yí nsɔ'n

17 Bɔfɔvɛ'n m'ɔ tian yí nsɔ'n kɔ butu yí dɛ nɔn anwɔnman nɔn anun. Mɔn 'tie a, anɛ bie fi Nyanmian sua nɔn anun belemgbin bia nɔn anwɔn ɛɔ. Anɛ sɔ'n, lɛ kan kɛ: “Sian dɛ, ɔ'a yue!” 18 M'ɔ hanlɔn sɔ'n, nyanmian'n kɔ kpɛ mɔɔn, n gɔ tɛ ejɔjɔlɛ, mgbanlanlan'n kɔ tɛ. Asɛ'n kɔ kpusu kpili kpa. Kɛ ɔ kpɔnɔn kpusuli'n, bɛ bɔli kulo sɔanlan bɛ tɔli asɛ nɔn asɔ dede mɔ ɔ 'ju ɛnɛ'n, asɛ'n kpusuli man sɔ lé. 19 Kulo kpili'n mɔ bɛ fɛlɛ yí Babilɔnɔn nɔn anun kɔ kpaci nɔn. Mɔn nɔn anun kulo mgbili mgbili'n-mɔ kɔalaa kɔ sɛci. Nyanmian ati kɔ kaci kulo kpili'n mɔ bɛ fɛlɛ yí Babilɔnɔn'n. Nyanmian kɔ fa kangɔ'n mɔ yí sikpɛ nzan'n wɔ nɔn'n ɔ kɔ man Babilɔnɔn kɔ nɔn. 20 Asue afian kpɔlɛ'n-mɔ kɔalaatin nɔn mmɔka'n-mɔ abɔsɔ kɔ nunnun. 21 Asukɔcɔn mgbili mgbili kpa, mɔ kɔn kɔala kɛ ɔ ju tonun abulanan kɔ tɔtɔ kɔ gua menian'n-mɔ asɔ. Menian'n-mɔ kɔ han ejɔlɛ ɛtɛ bɛ kɔ tia Nyanmian, ɔ fi yalɛ kpili'n mɔ asukɔcɔn'n heleli bɛ'n.

BABILɔNɔN ANWUN EJɔLɛ KPɔLɛ NSU'N

17

1. Tutu balasua'n

1 M'ɔ yɔli sɔ'n, mmɔfɔvɛ nsɔ'n mɔ bɛ le kangɔ nsɔ nɔn anun kɔn kɔ han kɔ hele mɔn kɛ: “Bala maan n géle wɔ kɛ bɛ 'kpɔn bɛ tua balasua'n m'ɔ si tutu'n kpili'n kalɛ'n. Tutu balasua sɔ'n, y'ɔ le kulo kpili'n

mə b'a si yí asue mgbili'n-mə anuwan'n. ² Mân nun anun mmelemgbin'n-mə nuwan yí a la. Asiε nun asu menian'n-mə a nuwan yí ajuwanmannun nzan'n b'a bu.”

³ Wawε nun, bəfue'n nuwan mín kə hə ewâ kun anun. Mın 'nian an, n gə nwun balasua kun. Balasua sə'n ti naan kəkəle kpa kun asu. B'a hehele dunman dəwan b'a gua naan nun asu. Dunman sə'n-mə ti Nyanmian dunmannzeεε dunman. Naan sə'n le tile nsu yê mme bulu. ⁴ Balasua sə'n wula taladiε kəkəle kpa. Yí nwun njɔba'n ti esika kəkəle, nyəbue mə be mian yí nwun nuwan afile. Ɔ le esika kəkəle kangə kun yí sa nun. Yí busuəfue ninnge nuwan yí satɔlfue nyəle'n-mə yi yí tekεε. ⁵ B'a hele anyinndala dunman kun b'a gua yí nwunman nun asu. Dunman sə'n, yí bu y'ə le kε: “Babilənuwan m'ə ti kulo kpili'n, ɔ ti asiε nun asu tutu'n-mə nuwan busuəfue'n-mə anin.” ⁶ Mın 'nian an, anin balasua sə nun a nuwan Nyanmian menian'n-mə nuwan bé mə be lili Zozi anwun adanzε ananhəle nun'n moja'n dede ɔ'a bu nzan.

Mə n nwunlin balasua sə'n, ɔ sinlin mín nwun sunman. ⁷ Ehi a, bəfue'n kə bisa mín kε: “Ejəle'n sin wó nwun kε sε? Balasua'n m'ə ti naan ati nsu m'ə le mme bulu nun asu'n, mın 'ba han bé bu ejəle mın kele wó. ⁸ Naan'n mə a nwun yí'n, anin ɔ wə ebele daba, nan sian diε, ɔ nuwan man ebele kún. Nan kusɔ ɔ fi kunman nun anun ɔ 'ba fite ɔ kə minlin. Kε Nyanmian Kpili bəli mâ'n, asiε nun asu menian mə bé dunman nuwan man ngwan kalata nun anun'n, mele mə be 'ba nwun naan'n, ɔ 'ba sin bé nwun. Ɔ sanlin kε, daba anin naan sə'n wə ebele, b'a nuwan man yí kún, be 'nian an, yí ahi.

⁹ “Ewa, ɔ di ngele kpa nán swanlan a ti ejəle ehi

abv. Tile nsu'n, be ti mmuka nsu ma balasua'n ti su o. Tile nsu'n kusu ti mmelemgbin nsu. ¹⁰ Nunhan nnun mele die a sin. Kon te ti bia nin asu. Nunhan'n m'o tian yi nsu'n tanlanlin man bia nin asu. Nan se be sie yi su a, o ngo hye man. ¹¹ Naan'n ma anin o wo ebele daba ma o non man ebele kun'n, yi kusu o ti belemgbin. O to be su macve. Nan kusu mmelemgbin nsu'n ma be 'minlin'n, o wo be nun bie.

¹² “Mme bulu'n ma a nwun yi'n, be kusu be ti mmelemgbin bulu. Nan be die, be sieli man be bia su. Be 'ba man be tunmin maan be non naan'n di belemgbin d'hyuli kon. ¹³ Mmelemgbin bulu so'n, be kwalaa be ajunlin ti kon. Be fa be tunmin'n be di junman be man naan'n. ¹⁴ Be 'ba fa elbe be tva *Bva Baa'n. Nan Bva Baa'n 'ba li be su kunnunmun. O sanlin ke, o ti minlian'n-ma kwalaa Amin, mmelemgbin'n-ma kwalaa Belemgbin. Bva Baa'n non yi sasu'n-ma, be ma o'a fele be yi nwun ma be non yi nanndi ananhale nun'n, o non be ye be 'di kunnunmun nin o.”

¹⁵ Bofve'n ka han ka hele min biekun ke: “Asue asue'n-ma ma tutu balasua'n ti yi van ma a nwun yi'n, o kele meninsonman, anie anie non man man.

¹⁶ Mme bulu'n ma a nwun yi'n, be non naan'n, be 'ba kpo tutu balasua'n. Be 'ba tva yi be de yi nwun ninnge'n maan o ka yi nwun mgban. Be 'di yi nwun naan'n be tv yi busu nin anin sin be yala yi. ¹⁷ Afi Nyanmian a man mmelemgbin bulu so nun atin ke be yo yi muonun yi kunnun like. Mmelemgbin bulu so'n-ma abv 'ba yo kon, be 'ba fa be belemgbin tunmin'n be di junman be man naan'n dede o 'ju temon ma Nyanmian Anvan Ejole'n ka kpın su'n.

¹⁸ “Yi be-yue-asie, balasua'n ma a nwun yi'n, yi yo

tɪ kulo kpili'n m'ɔ sie asiε nɪn asɔ mmelemgbin'n-mɔ kwalaa ɔ.”

18

2. *Babilɔnɔn 'ba tɔ asi*

¹ Ehi anzin, mɪn 'nɪan an, n gɔ nwun nyanmiansɔ bɔfɔε kɔn biekun kε ɔ fi nyanmiansɔ ɔ le ju. Bɔfɔε sɔ'n le tunmin kpili kpa. Yɪ nwɔn'n ta dede bε nwun yɪ anunminnyanmɔn nɪn asiε'n lɪka kwalaaɪn. ² Anɪn ɔ le tɪan sεle kpa kan kε:

“Ɔ'a tɔ asi! Ɔ'a tɔ asi!

Kulo kpili'n mɔ bε fεle yɪ Babilɔnɔn nɪn a tɔ asi!

Ɔ'a kaci mmɔnsanmɔn'n-mɔ kulo.

Ɔ'a kaci wawε εte ngacile'n-mɔ kwalaa fiabεle.

Ebεle yê nnɔnman εte εte

mɔ sɔanlan ngulo man'n kwalaa wɔ ɔ.

³ Ɔ sanlɪn kε ɔ'a man menian'n-mɔ kwalaa

a nɔn yɪ nzan'n bie,

yɪ ajɔamannɪn bobolobe nzan'n.

Asiε nɪn asɔ mmelemgbin'n-mɔ kwalaa nɔn yɪ a la.

Asiε nɪn asɔ watafɔε'n-mɔ

le yɪ ninngε nganlanman nganlanman'n

b'a fa b'a nyan bε nwɔn.”

3. *Babilɔnɔn esuan'n*

⁴ Ehi anzin, mɪn 'tɪe a, n gɔ tɪ anɪε bie. Anɪε sɔ'n fi nyanmiansɔ. Yɪ nwan:

“Mɪn menian, εmɔ fi kulo sɔ nɪn asɔ bε tɪ

nán εmɔ a nyɔ man yɪ εte'n m'ɔ yɔ'n bie,

nán yɪ εte nɪn anwɔn munnzue a ngan man εmɔ.

⁵ Ɔ sanlɪn kε yɪ εte nɪn a sɔn

dede ɔ'a kpula nyanmian'n.

Ɔ man Nyanmian ati a kaci yɪ nɔfɔsɔε nyɔɪε'n-mɔ.

⁶ Like'n m'ɔ yɔɪ εmɔ'n, εmɔ nɪan sɔ bε yɔ yɪ bie.

M'ò yòli emò'n, emò yó yí sò fâ nnyuan
bè túa yí kale.

Kangò'n m'ò suli nzan'n gualì nun
manlìn menian'n-mò'n,
emò fá sú yí kpê nnyuan bè mán yí.

⁷ Yí nwòn elie'n
nòn yí atubewòn kpili'n m'ò tu'n,
emò nían sò bè héle yí ahòlòwa nòn
amanninhunlun.

Afi yí nwan: 'N di asì kè belemgbin balasua.

N di man kunlannvòe.

Èsè mìn ngò li man kunlan lé'

⁸ Yí ejòlè sò'n m'ò kan nìn ati,
munnzue'n-mò kwalaa m'ò wò ebele man yí'n,
ò 'ba tó yí cian kunnmgbà cein:
Èfòkè m'ò kun sòanlan, kunlan elie nòn èhòe,
èsè bè 'fa sìn bè yala yí.
Ò sanlìn kè yé Mìn Nyanmian
mò ò'a bua yí ndèè'n le tunmin.

⁹ "Asìe nìn asò mmelemgbin'n-mò kwalaa mò bè
nòn Babilònòn kulo nìn a bò ajòamannìn, bè nòn
yí a li mán'n, mèlè mò bè 'ba nwun yí sìn nìn
ewusanlan'n, bè 'ba sun yí bè yí yí nwòn awóle.

¹⁰ Mò bè 'ba nwun munnzue'n mò ò'a han kulo'n,
esulo 'ba han bé. Bè 'ba jejinlan mòva bè kan kè:

'Nan nzu munnzue ejòlè diè ahì?

Nan nzu munnzue ejòlè diè ahì?

Kulo kpili, Babilònòn kulo m'ò le tunmin!

B'a fa dòhyòlì kunnmgbà cein b'a bua wò ndèè!'

¹¹ "Asìe nìn asò watafòe'n-mò kòsò le sun yí bè
yí yí nwòn awóle. Afi bè nnyan man sòanlan
fíi kón ò ndo man bé ninnge'n: ¹² Esika kòkòlè,
jètè, nyòbòe mò bè mian yí nwòn, afile, ètanlan

fufue, kəkələ, mɪnmɪan mɪnmɪan, mmaka ngacile ngacile kwalaa mə be ban fanlan, ninngɛ ngacile ngacile kwalaa mə be le ɛsɔɪnje be yɔ, yɪ kwalaa mə be le mmaka ngacile ngacile mə yɪ nwɔn cian be yɔ, ayɪwa, bulalɛ, ɛbɔɛ malɔbɔ. ¹³ Be ngɔ nyan man sɔanlan ngɔ to man bɛ baka abɔɪn'n m'ɔ ban fanlan'n, ɔ nɔn bɛ asɛsɪan'n, ɔ nɔn bɛ anatɪɪ'n, ɔ nɔn bɛ alawu'n, ɔ nɔn bɛ abɛya'n, ɔ nɔn bɛ ngo'n, ɔ nɔn bɛ nzan'n, ɔ nɔn bɛ fali'n, ɔ nɔn bɛ *bele'n, ɔ nɔn bɛ nnale'n, ɔ nɔn bɛ mmɔa'n, ɔ nɔn bɛ mgbanngɔ'n, nɔn bɛ hyuili'n, ɔ nɔn bɛ nganga'n, ɔ nɔn bɛ mə be ti man nganga'n.

¹⁴ “Watafɔɛ sɔ'n-mɔ 'ba se kulo'n kɛ: ‘Ninngɛ'n kwalaa mə ɛ kulo kɛ ɛ nyan yɪ'n, ninngɛ sɔ'n-mɔ a tɔ a fɔn wɔ. Wɔ anyanbɛnwɔn'n nɔn wɔ ninngɛ nganlanman'n-mɔ a minlin, ɛ ngɔ nwun man bɛ fɪɪ kɔn.’ ¹⁵ Bɛ mə be di wata kulo sɔ nɪn asɔ mə b'a nyan bɛ nwɔn'n, mə be 'ba nwun munnzue'n mə ɔ'a han kulo'n, esulo 'ba han bɛ. Be 'ba jinlan mɔa be sun yɪ be yɪ yɪ nwɔn awɔlɛ. ¹⁶ Be 'ba se kɛ:

‘Nan nzu munnzue ɛjɔlɛ dɪɛ aɦɪ?

Nan nzu munnzue ɛjɔlɛ dɪɛ aɦɪ?

Kulo kpili'n m'ɔ wula taladɪɛ fufue nɔn kəkələ

mɔ bɛ gua yɔ sɪ

mɔ esika kəkələ ninngɛ a yɪ yɪ kɔmɪn nɔn yɪ sa,

m'ɔ le nyɔbɔɛ mə be mian yɪ nwɔn,

ɔ nɔn afile dɔɔn'n,

¹⁷ dɔɦyɔɪɪ kɔnmgbɔ cein anun,

wɔ anyanbɛnwɔn nwala nwala ɛɦɪ kwalaa a minlin!’

“Be mə be nɪan meli'n-mɔ asɔ, bɛ mə be fɔ meli nun be tu atɪn, bɛ mə be kan nun, bɛ mə be di junman jenvie nɪn asɔ, bɛ kwalaa be jɪjin mɔa.

18 “Mɔ bɛ nwonlin sɪn'n nɔn ewusanlan'n kulo nɪn anun'n, bɛ kɔ tɛtɪan bɛ nwan: ‘Kulo benin yɛ anɪn ɔ nɔn kulo kpili ehi sɛ ɔ?’ 19 Bɛ 'tu nvutule bɛ gua bɛ ti'n-mɔ asu. Bɛ 'sun bɛ di yɪ nwon yalɛ, bɛ 'tɛtɪan bɛ kan kɛ:

‘Nan nzu munnzue ejɔlɛ diɛ ahi?

Nan nzu munnzue ejɔlɛ diɛ ahi?

Kulo kpili ehi mɔ ɔ'a man bɛ kwalaa mɔ bɛ di meli nɪn anun junman nɪn

a nyan bɛ nwon'n,

dɔhyɔɔli kɔnmgba cein anun,

yɪ anyanbenwon'n kwalaa a minlin!

20 Nyanmiansu amma,

ɛmɔ lɪ fɛ kɛ kulo sɔ nɪn abusɔ a bɔ ɔ!

Nyanmian menian, mmɔfɔɛ nɔn mgbɔmanfɔɛ,

ɛmɔ lɪ fɛ! ɔ sanlin kɛ ɛtɛ'n m'ɔ yɔli ɛmɔ'n,

yɪ nwon ahatua yɛ Nyanmian Kpili a tua yɪ ɔ.’ ”

4. *Babilɔnɔn kulo nɪn ɛsɛciɛ'n*

21 M'ɔ yɔli sɔ'n, nyanmiansu bɔfɔɛ kɔn, ɔ le tunmin, ɔ kɔ kuku ɛbɔɛ kpili kɔn kɛ nunhan'n mɔ bɛ fa bɛ nunkun *bele'n ɔ kɔ tɔ yɪ jenvie nɪn anun. Yɪ nwan:

“Bɛ 'fa anwɔnsɛlɛ

bɛ fin Babilɔnɔn kulo kpili nɪn asɪ sɛlɛ kpa

kɛ m'an kpɪn m'an ju ɛbɔɛ kpili'n

m'an tɔ jenvie nɪn anun'n.

Bɛ ngɔ nwon man yɪ fɪi kɔn.

22 Cian bie lɛ bɛ ngɔ tɪ man kɛ

sɔanlan kɔn lɛ bɔ sanngo anaan

bɛ lɛ si abile, anaan bɛ lɛ ku fulutu,

anaan kɔnɔtɪ kulo sɔ nɪn asu kɔn.

Cian bie lɛ bɛ ngɔ tɪ man kɛ

sɔanlan kɔn lɛ di junman ngacile bie

wɔ kulo sɔ nɪn asu kɔn.

Cian bie lé, be ngɔ ti man ebvɛ'n
m'ɔ be fa be nunkun bele nin angan
wɔ kulo sɔnin asu kón.

²³ Cian bie lé be ngɔ sɔ man kanlanniɛ
wɔ kulo sɔ nin asu kón.

Cian bie lé be ngɔ ti man balasua non belenzua
mɔ be le ja bé nwɔn nin anin'n
kulo sɔ nin asu kón.

Ɔ sanlin ke mân nin anun watafvɛ mgbili'n-mɔ,
ebele yê be wɔ ɔ.

Kulo nin asu menian'n-mɔ yɔ jiliwa ninngɛ
be laka asiɛ nin asu menian'n-mɔ kwalaaɛ.

²⁴ B'a tua Babilɔnon nyɔɛ nin anwɔn kale.

Ɔ sanlin ke, Nyanmian mgbɔmanfvɛ'n-mɔ,
Nyanmian menian'n-mɔ non bé kwalaa
mɔ be hunlin bé asiɛ nin asu'n,
ebele yê bé moja'n guali ɔ.”

19

5. Alimɔa kunnunmun elie ejue'n

¹ Ehi anzin, mɔn 'tie a, n gɔ ti meninsɔnman anin
nyanmiansu elɔ. Be le tian sele kpa be kan ke:

“Aleluya! Be yí yé Mɔn aye!

Bé ti ele'n, anunminnyanmɔn'n non tunmin'n
ti yé Nyanmian'n die.

² Yí ndɛɛ'n m'ɔ bua'n ti ananhɔɛ, ɛɛɛ ɔ ti fɔ́n.

Ɔ sanlin ke balasua'n m'ɔ si tutu bobolobe
ɔ kele asiɛ nin asu menian'n-mɔ ete'n,
Nyanmian a bu yí fɔɔ.

Ɔ'a tua yí yí nwɔn kale,
afi ɔ'a hun Nyanmian ngɔa'n-mɔ.”

6. Kunnunmun elie ejue'n m'ɔ tian yí nnyuan'n

³ Ɛɛɛ be kɔ han biekun ke:

“Aleluya! Bε yí yé Mún aye!

Ɔ sanlún kε Babilónun ewusanlan'n wɔ ebele dahuu.”

⁴ Mgbain abulaa nɔn nnan'n nɔn naan nnan'n kɔ kɔtɔ bε kɔ sɔ Nyanmian m'ɔ tɪ belemgbin bia nún asɔ'n. Bέ nwan:

“Amin! Aleluya! Bε yí Nyanmian aye!”

7. Kunnunmun elie ejue'n m'ɔ tian yí nsan'n

⁵ Mún 'tie a, n gɔ tɪ anie bie. Anie sɔ'n fɪ bia nún anun, yí nwan:

“Emɔ kwalaa mɔ bε tɪ Nyanmian ngɔa mɔ bε man yí anyinnzɔ'n, mgbain o, mmatonman o,
emɔ kwalaa yí yé Nyanmian nún aye!”

⁶ M'ɔ yɔli sɔ'n, mún 'tie a, n gɔ tɪ meninsonman anin'n. Bέ nún'n te kε asue kpili agualie, ɔ te kε mgbanlanlan. Bέ nwan:

“Aleluya! Bε yí yé Mún aye!

Ɔ sanlún kε yé Mún

m'ɔ tɪ yé Tunminfoε Nyanmian'n
le di yí belemgbin'n.

⁷ Ye hán ngɔhɔa ye lí ndutue
ye wúla yí anunminnyanmɔn.

Ɔ sanlún kε *Bua Baa nún atɔnvɔle mεle nún a ju.

Yí yɪ kɔsɔ a sesie yí nwɔn a yue.

⁸ B'a man yí yɪ atún kε

ɔ wúla taladie fufue hyiein hyiein kpa

m'ɔ kpaci mɔ efián fíí nnɔn man nún.”

(Taladie fufue'n y'ɔ le Nyanmian anwɔntie mma'n-mɔ nyɔlie sese'n.)

⁹ Ehi a, bɔfoε'n kɔ se mín kε: “Ejɔle ehi mɔ mun kan mun kele w'ɔ'n, kele. Ejɔle sɔ'n y'ɔ le kε: ‘Nyila hán bé mɔ bε 'di Bua Baa nún atɔnvɔle alie'n bie'n!’ ” Ɔ kɔ

han kə tʊ sʊ kɛ: “Ejələ ɛhi, Nyanmian muonun y'ɔ lɛ kan ɔ, ɔ ti man ato.”

¹⁰ Mə bəfue'n hanlɪn sɔ'n, n gɔ tu n gɔ tɔ yɪ ja nun mun sʊ yɪ. Ɔ kɔ se mɪn kɛ: “N'ɛ yɔ yɪ sɔ! Nán n di Nyanmian akva kɛ wɔ nun wɔ nianman'n-mə mə b'a le ananhələ ɛjələ'n mə Zozi yɪlɪ hele bɛ'n b'a li'n. Sʊ Nyanmian! Ananhələ ɛjələ'n mə Zozi a yɪ a hele ɛmɔ'n y'ɔ le mə Nyanmian Wawɛ'n falɪ wulalɪ mgbɔmanfue'n-mə anvan'n.”

ELALIE KASIAN NSU'N

1. Ekpanngɔ fufue'n nun sʊanlan'n m'ɔ ti sʊ'n

¹¹ ɛhi anzin, mɪn 'nɪan an, anɪn nyanmian nun a buke, ekpanngɔ fufue kʊn kɔ fite. Sʊanlan'n m'ɔ ti ekpanngɔ sɔ nun asʊ'n, bɛ fɛlɛ yɪ “Ananhələfue nun Fóɔnfue”. Ɔ bua menian'n-mə ndɛɛ'n sɛsɛ ɛsɛ ɔ kʊn ananhələ nun ati ɛlɔɛ. ¹² Yɪ nɪn'n juɛ kɛ sɪn, ɛsɛ ɔ sʊ belemgbɪn keke dɔʊn. B'a hele dunman kʊn yɪ nʊʊn. Sɛ nán yɪ ngʊnmian an, sʊanlan fɪɪ nzi man dunman sɔ'n. ¹³ Yɪ taladiɛ'n m'ɔ wula'n, moja a bɔ a gua nun. Sʊanlan sɔ'n, bɛ fɛlɛ yɪ “Nyanmian Anvan Ejələ”. ¹⁴ Nyanmiansʊ kʊan mma'n-mə kwalaa tɪtɪ mgbannngɔ nvufue sʊ bɛ si yɪ sʊ. Bɛ wowula ndaladiɛ nvufue, bɛ le lɪn yɛ b'a nʊʊn ɔ, ɛfian fɪɪ nʊʊn man nun. ¹⁵ Sʊanlan'n mə bɛ fɛlɛ yɪ “Nyanmian Anvan Ejələ'n”, dadɪɛ nâ nâ kʊn fi yɪ nʊan nun fite. Dadɪɛ sɔ'n yɛ ɔ 'fa kʊn mân nun anɪn menian'n-mə mə bɛ nun yɪ nni man nun ɔ. Ɔ le bulalɛ kpɔman yɪ sa nun ɔ 'fa kʊn bɛ mə bɛ kpɔ yɪ'n-mə. Ɔ 'tɛtia yɪ mgbəfue'n-mə asʊ ɔ nunkun bɛ kɛ bɛ mə bɛ le bɛ ja bɛ nunkun divɪn baka mma'n bɛ hyuhyuin yɪ nzue'n. Tunminfue Nyanmian ɛya kpili'n mə ɔ a fɛ'n, kɛ yɪ sikpe'n

'kun menian'n-mə nɔn anɔn. ¹⁶ Ɛ 'nwun dunman'n mə b'a hɛlɛ b'a gua yí taladiɛ nɔn anɔn, m'ɔ kɔ yí sɔlɔwa nɔn anwɔn'n: “Melemgbin'n-mə Belemgbin, Minlian'n-mə Amin.”

2. Nyanmiansɔ bɔfɔɛ'n m'ɔ jin senze nɔn anɔn'n

¹⁷ Ɛhi anzin, mɔn 'nɔan an, n gɔ nwun yí kɛ bɔfɔɛ kɔn jin senze nɔn anɔn. Ɔ lɛ tɔan seɛ kpa fɛɛ nnɔnman'n-mə kɔalaatin mə bɛ lɛ tu bɛ sɔn'n kɛ: “Ɛmɔ bála, bɛ yíá bɛ lí alɛ kpili'n mə Nyanmian a tɔn'n. ¹⁸ Ɛmɔ bála a li mmelemgbin'n-mə nɔn nzalafɔ naan. Ɛmɔ bála a li mgbangɔ'n-mə nɔn bé mə bɛ tɔ sɔ'n naan. Nganga o, bé mə bɛ tɔ man nganga o, mgbain o mmatɔnman o, ɛmɔ bála a li bé naan.”

3. Naan'n nɔn ato kpɔmanfɔɛ'n

¹⁹ Ɛhi anzin, mɔn 'nɔan an, n gɔ nwun naan'n nɔn asɛ nɔn asɔ mmelemgbin'n-mə. B'a hohuan bé ɛlɔɛ menian'n-mə anɔan, bɛ 'kɔ a tua sɔanlan'n m'ɔ tɔ ekpanngɔ nɔn asɔ'n nɔn yí menian diɛ'n-mə kɔn ɛlɔɛ. ²⁰ Ɛlɔɛ nɔn anɔn, bɛ kɔ hyɔ naan'n nɔn ato kpɔmanfɔɛ'n nóle. Ato kpɔmanfɔɛ sɔ'n y'ɔ yɔli asinbenwɔn ninngɛ naan nɔn anyunnun ɛbeɛ nɔn ɔ. Asinbenwɔn ninngɛ sɔ'n-mə m'ɔ yɔli'n y'ɔ falɔ lakalɔ bé mə bɛ siɛli naan'n nzɔlɛ'n bé nwɔn bɛ sɔli yí abaaba'n. Bɛ kɔ ju naan'n nɔn ato kpɔmanfɔɛ nɔn anyɔnwɔsɔɛ bɛ kɔ gua asubula sɔn'n mə like nvan nvan kɛ tui ndunmunlan wɔ nɔn nɔn anɔn. ²¹ Sɔanlan'n m'ɔ tɔ ekpanngɔ nɔn asɔ'n lɛ dadɛ'n m'ɔ san yí nɔan nɔn'n ɔ kɔ hun bé bɔ nga'n-mə. Nnɔnman'n-mə kɔ li bé naan.

20

4. Afɔɛ akpu kɔn'n

¹ Ehi anzin, mun 'nian an, anun bofue kon fi nyanmiansu o le ju. O le kunman kpunlon-mgbunlon'n sannve'n non ngonzongonzoo kpili kon yi sa nun. ² O ko hyi naan kakole'n, owo daba'n mo yi yo le Abansanmon'n mo be fele yi *Satan'n. O ko fa ngonzongonzoo'n ko bo yi kpaun dede afue akpu kon. ³ Bofue'n ko ju yi ko tu kunman kpunlon-mgbunlon nin anun, o ko hala su o ko tu nun o ko sie su nzole. O'a yo yi so nan Satan a nnaka man man nin anun menian'n-mo kon dede o ko ju afue akpu kon nin anvan. Se afue akpu kon'n sin an, o di ke be nyannji yi mele kaan anun.

5. Be 'ba tu Abansanmon sin nin anun

⁴ Ehi anzin, mun 'nian an, n go nwun mmelemgbin bia-mo. Be mo be titi su'n, be ko man be tunmin ke be bua menian'n-mo ndee. Be mo be lili Zozi be lili mo be lili yi nwon adanzi, mo be hanlin Nyanmian Anvan Ejole'n be heleli menian'n-mo, mo be hunlin be'n, n go nwun be kusu be ekala'n. Menian so'n-mo a nzu man naan'n bie, ese b'a nzu man yi abaaba'n bie. B'a man b'a nzie man be naan'n nzole'n bie be nwunman nin asu non be sa nin anwon. Be fi ewue nun be ko tinngbe be non Kilisi ko li belemgbin dede afue akpu kon. ⁵ (Menian nga'n mo be wuli'n, be die, b'a ndinngbe man dede afue akpu kon'n sinlin) Alimua ewuetinngbe nin anun. ⁶ Nyila non anwontie han be mo be wo alimua ewuetinngbe nin anun'n! Ewue'n mo tian yi nnyuan'n le man tunmin be su. Be 'kaci Nyanmian non Kilisi teeyifue be non yi di belemgbin dede afue akpu kon.

5. Abansanmon a to asi.

⁷ Sɛ afɔɛ akpɔ kɔn'n sun an, bɛ 'ba yɪ Satan fi yɪ fiadɪ sua nɪn anun. ⁸ Sɛ bɛ yɪ yɪ a, ɔ 'kɔ a laka asɪɛ nɪn asɔ menian'n-mɔ, Gɔɔv nɔn Magɔɔv mɔ bɛ wɔ asɪɛ nɪn afannan nɪn asɔ'n. Ɔ 'kokuan bɛ nvan nán bɛ kɔ tɔa Nyanmian bɛ kɔn. Menian sɔ'n-mɔ sɔnlin kɛ jenvie nɪn anvan anyɔvan'n. ⁹ Bɛ kɔ tɔ bɛ kɔ sanndɪ asɪɛ'n lika kɔalaatin, bɛ kɔ bɛ ta bɛ si bɛ yia Nyanmian menian'n-mɔ nɔn kulo'n mɔ Nyanmian kulo'n. Nan sɪn fi anwunno ɔ kɔ tɔ menian sɔ'n-mɔ anun ɔ kɔ yala bɛ. ¹⁰ Abɔnsanmɔn m'ɔ laka menian'n-mɔ'n, bɛ kɔ ju yɪ bɛ kɔ tɔ asubula sɪn'n mɔ like nvan nvan kɛ tui ndunmunlan'n wɔ nun nɪn anun. Sɪn sɔ nɪn anun yɛ naan'n nɔn ato kpɔmanfɔɛ'n gua ɔ. Bɛ 'nwun yalɛ kɔngɔɛ nɔn eyua cian daa.

6. Kasian ndɛɛ ebua'n

¹¹ Ehi anzin, mɪn 'nɪan an, n gɔ nwun belemgbɪn bia fufue kpili kɔn, ɔ nɔn sɔanlan'n m'ɔ tɪ sɔ'n. Anwunno'n nɔn asɪɛ'n kɔ nwanndi yɪ nyunnun, b'a nnwun man bɛ bɔsɔ fɪɪ kɔn. ¹² Mɪn 'nɪan an, n gɔ nwun bɛ mɔ b'a wu'n-mɔ, mgbain nɔn mmatɔnman. Bɛ jijin belemgbɪn bia nɪn anyun-nun ɛbɛɛ. Bɛ kɔ buke buke kalata'n-mɔ anun. Bɛ kɔ buke kalata kɔn biekun kɔsɔ anun. Kalata sɔ'n y'ɔ tɪ ngɔvan kalata nɪn ɔ. Bɛ nɪan bɛ mɔ b'a wu'n-mɔ nyɔliɛ'n mɔ b'a hɛɛ b'a gua kalata'n-mɔ anun nɪn anwɔn bɛ bua bɛ ndɛɛ. ¹³ Asue jenvie'n kɔ kpɔ menian mɔ bɛ wuli nɔn'n. Ewue nɔn ɛbɔɔ kɔsɔ kɔ yɪ bɛ dɪɛ'n-mɔ kɔ fite fite. Bɛ nɪan sɔanlan kɔn nyɔliɛ nɪn anwɔn bɛ bua yɪ ndɛɛ. ¹⁴ Bɛ kɔ ju ewue nɔn ɛbɔɔ bɛ gua asubula sɪn nɪn anun. (Asubula sɪn sɔ'n y'ɔ tɪ ewue'n m'ɔ tian yɪ nnyuan nɪn ɔ.) ¹⁵ Sɔanlan biala mɔ b'a ngeɛ man yɪ dunman ngɔvan kalata

nun anun'n, sʋanlan sɔ'n, bɛ 'ju yí bɛ tʋ asubula sɪn
nun anun.

21

7. Zoluzalemɔn fɔfɔlɛ'n

¹ Ehi anzin, mun 'nian an, n gɔ nwun anwunno
fɔfɔlɛ kʋn ɔ nʋn asɪɛ fɔfɔlɛ kʋsʋ kʋn. Afi anwunno
daba'n nʋn asɪɛ daba nun abʋsʋ a nunnun. Jenvie'n
kʋsʋ a nunnun. ² N gɔ nwun anwɔntɛ kulo'n,
Zoluzalemɔn fɔfɔlɛ'n. Ɔ fi Nyanmian anwɔn ɛlɔ
anwunno ɔ lɛ ju. Ɔ ti kɛ atɔnvɔlɛ balasua mɔ ɔ'a li yí
nwɔn kanlanman kpa ɔ lɛ kɔ a lɛ yí hun atɪn ɔ. ³ N gɔ
ti anɛ bie, ɔ fi Nyanmian belemgbin bia nun anun
ɛlɔ. Anɛ sɔ'n lɛ tian sɛlɛ kpa kan kɛ: “Kulo ehi asʋ yê
Nyanmian 'ba tanlan wɔ menian'n-mɔ afian sian
diɛ nun ɔ. Ɔ nʋn bɛ 'ba tanlan. Bɛ 'kaci yí menian,
yê yí kʋsʋ ɔ 'kaci bɛ Nyanmian. ⁴ Ɔ 'cici bɛ nyɪn abʋ
ɛmʋn'n kʋalaatin, sʋanlan mma nwu man fí kún,
sʋanlan mma nyɪ man awóle fí kún, sʋanlan mma
nwun man yalɛ fí kún. Afi daba ninngɛ'n-mɔ a kpe
nun.”

⁵ Mɔ anɛ'n hanlin sɔ yueli'n, sʋanlan'n m'ɔ ti
belemgbin bia nun asʋ'n kɔ han kɛ: “Sian diɛ, mun
bɔ ninngɛ'n-mɔ kʋalaa nʋvɔlɛ biekun.” Eɛɛ ɔ kɔ se
mɪn kɛ: “Kɛlɛ ejɔlɛ ehi, afi mɪn ejɔlɛ'n ti ananhɔlɛ,
ɔ fata kɛ sʋanlan biala de di.” ⁶ Ɔ kɔ han kɔ tʋ sʋ
kɛ: “Ɔ'a kpɪn sʋ! N di Alifa nʋn Omega, n di abʋbɔ
nʋn ayuelɛ. Sʋanlan biala mɔ nzuhoe lɛ kun yí'n,
mun 'man yí ngʋan asutile nzue'n bie maan ɔ nʋn
yí mgban. ⁷ Sʋanlan biala m'ɔ kɔ li kunnunmun'n,
ɔ 'nyan aɛdiɛ sɔ'n. Mɪn 'kaci yí Nyanmian, yí kʋsʋ ɔ
'kaci mɪn wa. ⁸ Nan bɛ mɔ bɛ ngʋala man bɛ hue si
si Zozi sʋ'n, ɔ nʋn bɛ mɔ bɛ nne man Zozi bɛ nni man

ananhɔle nun'n, ɔ nun busuɔfɔe mma'n, ɔ nun bé mɔ be kun menian'n, ɔ nun bé mɔ be bɔ aɔamannɔn'n, ɔ nun bé mɔ be yɔ baye ninng'e'n, ɔ nun bé mɔ be sɔ amvan'n, ɔ nun atɔfɔe'n-mɔ kɔalaatin, bé lika die y'ɔ le asubula sɔn nɔn anun mɔ like nvan nvan ke tui ndunmunlan'n wɔ nun nɔn anun. Ewue m'ɔ tian yí nnyuan nɔn anin."

⁹ Ehi anzin, mmɔfɔe nsɔ'n mɔ be lile kangɔ nsɔ'n mɔ kasian munnzue'n-mɔ a yi bé'n, bé nunhan kɔn kɔ a kɔ han kɔ hele mín ke: "Bala maan n géle wɔ atɔnvɔle balasua'n, *Bua Baa nɔn ayi'n." ¹⁰ ɔ kɔ fa mín wawe nun ɔ nun mín kɔ hɔ buka kpili kannganlaun kɔn asɔ. ɔ kɔ hele mín anwɔntie kulo'n mɔ be fele yí Zoluzalemɔn'n. ɔ fi Nyanmian anwɔn elɔ anwunno ɔ le ju asi. ¹¹ Nyanmian anun-minnyanmɔn'n le ta kulo sɔ nɔn asɔ. Kulo sɔ'n ta ke ebɔe'n mɔ be mian yí nwɔn'n. ɔ ta ke ebɔe'n mɔ be fele yi zvasɔpɔ'n m'ɔ ti minmian-minmian ke ebɔe'n mɔ be fele yí kilistal'i'n. ¹² B'a le kulo nɔn anwɔn dede ɔ'a yia. Yí nwɔn ele'n mɔ b'a le'n, sɔ hɔli anwunno kpa. B'a kpikpe anvan bulu nɔn nnyuan b'a gua yí nwɔn. Yê anvan biala anun, nyanmiansɔ bɔfɔe kɔn jin ebele. Izalaye nvilie bulu nɔn nnyuan'n, b'a hele kɔn biala dunman anvan sɔ'n-mɔ asɔ. ¹³ Kulo nɔn anwɔn ele mɔ b'a le'n, yí ebue nnan'n kɔalaa asɔ, b'a kpikpe anvan nsan b'a gua yí nwɔn. Yí ebue kɔn'n m'ɔ kɔ lika mɔ senze'n fite'n: anvan nsan. M'ɔ kɔ lika mɔ senze'n tɔ'n: anvan nsan. Sɔlɔ: anvan nsan. Ngɔa: anvan nsan. ¹⁴ Yí nwɔn'n mɔ b'a le'n, b'a fa nyɔbɔe bulu nɔn nnyuan yê b'a wula yí bu ɔ. Bua baa'n *mmɔfɔe bulu nɔn nnyuan'n, b'a hele bé dunman nyɔbɔe sɔ'n-mɔ asɔ.

15 Bɔfɔɛ'n m'ɔ lɛ kan ɛjɔlɛ'n keke mɪn'n, ɔ le baka kɔn yɪ sa nun. Baka sɔ'n tɪ esika kɔkɔlɛ. Bɛ fa bɛ susu ninngɛ. Ɔ 'fa susu kulo'n, yɪ nɔwɔn'n mɔ b'a le'n, ɔ nɔn yɪ anɔan'n-mɔ. 16 Kulo nun anwɔn ele'n mɔ b'a le'n, yɪ kwalaa sɛ. Bɔfɔɛ'n kɔ susu kulo'n, yɪ tinndɔn'n tɪ cilo akpɪ nnyuan cilo ɛya nnyuan, yɪ tɛtɛlɛ'n, nɔn yɪ sɔ anwunno'n kɛ ɔ tɪ yɪ nun anɪn, biɛ ndala maɪ biɛ. 17 Ɔ kɔ susu talɛ'n kɔsɔ. Ɔ bɔ yɪ bɔ yɪ asɪ m'ɔ kɔ anwunno'n, ɔ tɪ mɛtɪlɪ abulasian nɔn nnan. Ɔ susuli yɪ kɛ menian'n-mɔ kpɪn susu bɛ ninngɛ'n. 18 Ɛbɔɛ'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ zvasɪpɔ'n, yɛ b'a fa b'a le yɪ nɔwɔn ɔ. Kulo'n muonun dɪɛ, bɛ le esika kɔkɔlɛ kpa yɛ b'a si ɔ. Bɛ nɪan nun an, bɛ nwun yɪ nzin kɛ bondoman. 19 Kulo nun anwɔn mɔ b'a le'n, nyɔbɔɛ mɔ yɪ nɔwɔn cian yɛ b'a fa b'a wula yɪ bɔ ɔ. B'a fa b'a tɔtɔ nun maan ɔ'a yɔ kanlanman kpa. Alimɔva ɛbɔɛ dɪɛ'n, bɛ fɛlɛ yɪ zvasɪpɔ. M'ɔ tian yɪ nnyuan'n, bɛ fɛlɛ yɪ safii, m'ɔ tian yɪ nsan'n, bɛ fɛlɛ yɪ agatɪ, m'ɔ tian yɪ nnan'n, bɛ fɛlɛ yɪ emelodi, 20 m'ɔ tian yɪ nnun'n, bɛ fɛlɛ yɪ oninkisi, m'ɔ tian yɪ nsian'n, bɛ fɛlɛ yɪ saadɔanɪn, m'ɔ tian yɪ nsɔ'n, bɛ fɛlɛ yɪ kilizoliti, m'ɔ tian yɪ mɔcɔɛ'n, bɛ fɛlɛ yɪ belilɪ, m'ɔ tian yɪ ngɔanlan'n, bɛ fɛlɛ yɪ topazɪ, m'ɔ tian yɪ bulu'n, bɛ fɛlɛ yɪ kilizopalazɪ, m'ɔ tian yɪ bulu nɔn nnyuan'n, bɛ fɛlɛ yɪ ametisiti. 21 Anɔan bulu nɔn nnyuan'n, bɛ le like'n mɔ bɛ fa bɛ yɔ afile'n, yɛ b'a fa b'a yɔ ɔ. Kulo nun asɔ gua'n tɪ esika kɔkɔlɛ kpa, bɛ nɪan nun an, bɛ nwun yɪ nzin kɛ bondoman.

22 M'an nnwun man asɔnɪn sua kulo sɔ nun asɔ. Ɔ sanlɪn kɛ yɛ Mɪn m'ɔ tɪ Tunminfɔɛ'n ɔ nɔn Bɔa baa'n yɛ bɛ tɪ asɔnɪn sua nun ɔ. 23 Bɛ mgbɔnndɛ man sɛnzɛ nɔn sala kulo sɔ nun asɔ. Afɪ Nyanmɪan anunmin-

nyanmɔn'n ta kulo nɔn asɔ yê Bɔa Baa'n tɪ sɔ kanlannɪɛ. ²⁴ Mân nɔn anun menian'n-mɔ 'ba nanndɪ yí jawe nɔn anun. Asɪɛ nɔn asɔ mmelemgbɪn'n-mɔ kɔsɔ 'ba fa bé anunminnyanmɔn'n bɛ bɔka sɔ. ²⁵ Kulo nɔn asɔ anɔan'n-mɔ la sɔ cɪan daa, bɛ nnyɪn man, ɔ sanlɪn kɛ alɪsan nɔn man ɛbɛɛ. ²⁶ Bɛ 'ba fa mân nɔn anun anwɔnndɪɛ'n nɔn anunminnyanmɔn'n kɔalaa bɛ ba kulo sɔ nɔn asɔ. ²⁷ Like ɛtɛ fí ngɔ man kulo sɔ nɔn asɔ. Sɔanlan mɔ yí abalabɔ'n tɪ ɛtɛ anaan ɔ di ato'n, ɔ ngɔ man kulo sɔ nɔn asɔ bie. Bé mɔ b'a hɛɛ bé dunman wɔ Bɔa Baa'n ngɔan kalata nɔn anun'n, bé ala yê bɛ 'kɔ kulo sɔ nɔn asɔ ɔ.

22

Ngɔan baka'n

¹ ɛsɛ bɔfɔɛ'n kɔ hele mín ngɔan asue'n. Asue sɔ nɔn anyɔn'n tɪ junlɪn junlɪn, ɔ tɪ kɛ ɛbɔɛ'n mɔ bɛ fɛɛ yí Kilisital'n. Asue sɔ nɔn ati'n fɪ Nyanmɪan nɔn Bɔa Baa'n bé belemgbɪn bia nɔn anun. ² ɔ sɪn kulo nɔn asɔ gua nɔn afɪan. Yí nɔan nnyuan nɔn asɔ yê ngɔan baka'n jɪn ɔ. Baka sɔ'n, ɔ su kpê bulu nɔn nnyuan afɔɛ kɔn anɔan. Sala biala ɔ su kɔn. Bɛ fa yí nyâ'n bɛ yɔ mân nɔn anun menian'n-mɔ ayilɛ. ³ Like fí kɔn nɔn man kulo sɔ nɔn asɔ mɔ Nyanmɪan 'bɔ yí sasan ɔ.

Nyanmɪan Kpɪlɪ nɔn *Bɔa Baa'n, bɛ 'ba fa bé belemgbɪn bia'n bɛ sie kulo sɔ nɔn asɔ, yê yí ngɔa'n-mɔ 'ba sɔ yí. ⁴ Bɛ 'nwun Nyanmɪan anyunnun, ɔ 'kɛɛ yí dunman'n gua bé nwɔnman nɔn asɔ. ⁵ Alíe ngɔ san man kulo sɔ nɔn asɔ, bɛ ngɔ sɔ man kanlannɪɛ ɛbɛɛ, eyua kɔsɔ ngɔ fɪ man ɛbɛɛ, ɔ sanlɪn kɛ Nyanmɪan muonun 'ba ta bé nwɔn. Bé kɔsɔ bɛ 'di belemgbɪn cɪan daa.

Kalata nɪn aguahi nɪn

⁶ Bɔfɔvɛ'n kɔ han kɔ hele mɪn kɛ: “Ejɔlɛ ehi-mɔ tɪ ananhɔlɛ, ɔ fata kɛ sɔanlan biala de di. Yɛ Mɪn Nyanmɪan mɔ ɔ'a fa yɪ Wawɛ'n ɔ'a wula yɪ mgbɔmanfɔvɛ'n-mɔ anun'n, ɔ a yɪ bɔfɔvɛ'n kɛ ɔ bɔla ɔ'a han ninngɛ mɔ ɔ 'ba a kɪkaala nɪn anwɔn ejɔlɛ ɔ hɛlɛ yɪ ngɔa'n-mɔ.”

⁷ Zozi nwan: “Nɪan, mɪn 'ba kɪkaala! Bɛ mɔ bɛ de kalata ehi anun ejɔlɛ'n mɔ Wawɛ nɪn a han'n bɛ di'n, nyila hɔn bɛ.”

⁸ Mɪn Zɔan, mɪn di adanzɪɛ kɛ m'an tɪ ejɔlɛ sɔ'n-mɔ, ɛsɛ m'an nwun yɪ mɪn nyɪnsɔ. Mɔ n nwunlin ninngɛ sɔ'n-mɔ, mɔ ɛsɛ n yuelɪ ejɔlɛ'n tie'n, n gɔ tu n gɔ tɔ bɔfɔvɛ'n m'ɔ anun ɔ lɛ kan ejɔlɛ'n kele mɪn nɪn aja nɪn n gɔ sɔ yɪ. ⁹ Mɔ n yɔlɪ sɔ'n nɔn ɔ'a han ɔ'a hele mɪn kɛ: “N'ɛ yɔ yɪ sɔ! N di yɛ Mɪn akɔa kɛ wɔ. N di yɛ Mɪn akɔa kɛ wɔ nianman'n-mɔ mɔ bɛ tɪ mgbɔmanfɔvɛ'n. N di yɛ Mɪn akɔa kɛ bɛ kɔalaa mɔ bɛ de kalata ehi anun ejɔlɛ'n bɛ di'n. Yɪ ti, sɔ Nyanmɪan kɔnmgbɔ cein ala.”

¹⁰ Ehi anzin, ɔ kɔ han kɔ hele mɪn kɛ: “Wawɛ nɪn Anɔan Ejɔlɛ'n mɔ a hele yɪ kalata ehi anun'n, n'ɛ sie sɔ nzɔlɛ. ɔ sanlɪn kɛ ninngɛ sɔ'n-mɔ kɔalaa mɛlɛ'n mɔ bɛ helelɪ nɪn a kpunngɛ. ¹¹ Sɔanlan m'ɔ yɔ nyɔlɛ ɛtɛ'n, ɔ bɔ mɔndɪnlɪn ɔ yɔ nyɔlɛ ɛtɛ sɔ'n ɔ hɔ yɪ nyunnun. M'ɔ kulo yɪ nwɔn efian'n, ɔ bɔ mɔndɪnlɪn ɔ gɔa yɪ nwɔn efian ɔ hɔ yɪ nyunnun. Nan sɔanlan kɔsɔ m'ɔ kulo ye ɛyɔlɛ'n, ɔ bɔ mɔndɪnlɪn ɔ yɔ ye sɔ'n ɔ hɔ yɪ nyunnun. Sɔanlan kɔsɔ mɔ yɪ nwɔn tɪ'n, ɔ bɔ mɔndɪnlɪn ɔ tɔnlan anwɔntɛ nɪn anun.”

¹² Zozi nwan: “Nɪan, mɪn 'ba kɪkaala! Mɪn nɔn sɔanlan kɔn biala junman'n m'ɔ lili nɪn anwɔn

ahatua le ba. ¹³ N di Alifa non Omega, n na bé ti, n na bé bu ati, n di abubu n di ayuelie.”

¹⁴ Nyila hán bé mɔ be kpɔ bé taladie'n. ɔ sanlin ke be le atin be sin anvan nin anun be wɔɔ kulo nin anun be di baka mma'n m'ɔ man ngvan'n bie. ¹⁵ Nan busuɔfɔe mma, bé mɔ be yi jiliwa, ajɔamannin mma, bé mɔ be kun menian, bé mɔ be sɔ anvan ɔ non bé kwalaa mɔ be kulo ato elie'n, bé die, be ngɔ man kulo sɔ nin asu bie.

¹⁶ “Mín Zozi, m'an sɔan mín bɔfɔe'n ke ɔ nánndi Asɔnin'n-mɔ anun ɔ hán ejɔle sɔ'n kwalaa ɔ héle emɔ. N di belemgbin Davidi afilie nin anun sɔanlan. N di alibahian nzalama'n m'ɔ ta sele'n”.

¹⁷ Nyanmian Wawe'n non atɔnvɔle balasua'n nwan: “Bala!” Sɔanlan m'ɔ kɔ ti ejɔle sɔ'n, yi kɔsu ɔ hán ke: “Bala!” Sɔanlan mɔ nzuhoe le kun yí'n, ɔ bála. Sɔanlan m'ɔ kulo ke ɔ non ngvan nzue'n bie'n, ɔ bála a non bie mgban.

¹⁸ Mín Zvan, min kannzɔ bé kwalaa mɔ be le tie ejɔle'n mɔ Nyanmian Wawe nin a yi a hele wɔ kalata ehi anun'n ke: Se sɔanlan kɔn tɔ ejɔle ehi asu bie a, Nyanmian 'tua yí kalɛ ɔ man munnzue'n mɔ ɔ 'kan mán'n mɔ b'a hele yí ejɔle wɔ kalata ehi anun'n kan yí maan ɔ bu su. ¹⁹ Eɛe se sɔanlan kɔn yi ejɔle'n mɔ Nyanmian Wawe nin a yi a hele wɔ kalata ehi anun'n bie a, yí ngvan baka baa die'n, Nyanmian 'tua yí de. Eɛe anwɔntie kulo'n mɔ b'a han yí nwɔn ejɔle wɔ kalata ehi anun'n, Nyanmian mman man sɔanlan sɔ'n ngɔ man elɔ bie.

²⁰ Sɔanlan'n m'ɔ le kan ejɔle sɔ'n-mɔ'n nwan: “Yuo, min 'ba kikaala.”

Amɔn! Yé Mɔn Zozi, bala!

21 Yé M̄n Zozi nwún em̄ kwalaa anwun-
nvoe!

Nythyε Fufɔlɛ'n
Anyin: Nythyε Fufɔlɛ'n New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agni Sanvi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

b4bf56fc-6e3d-5a7c-9f55-25d2c3645a88